SHOQNI PËR ZHVILLIM EKONOMIK TË SHQIPNIS

S. V. E. A.

RELACJON

mbi Bilancin më 31 dhetuer 1926

i parashtruem

Asembles së Përgjithshme t'Akcjonisvet

më 27 prill 1927

BKSH

BKSH

SHOQNI PËR ZHVILLIM EKONOMIK TË SHQIPNIS

S. V. E. A.

RELACJON

mbi Bilancin më 31 dhetuer 1926

i parashtruem

Asembles së Përgjithshme t'Akcjonisvet

më 27 prill 1927

BKSH

BK-SH

KËSHILLI I ADMINISTRIMIT

Shk. e T. Mario Alberti, Ministër Fuqiplot, *Ndën-Kryetar.*

Av. Amedeo Gambino, *Këshilltar-Sekretar dhe Mis i Komitatit.*

Kav. i Kr. të M. Av. Giuseppe Bianchini, *Këshilltar dhe Mis i Komitatit.*

Ragj. Ugo Viali, *Këshilltar dhe Mis i Komitatit.*

Shk. e T. Principi Francesco Boncompagni-Ludovisi, *Këshilltar.*

Gr. Uf. Ingj. Pietro Fenoglio, *Këshilltar.*

Kom. Fulvio Geremia, »

Shk. e T. Ekrem Bey Libohova, »

Patuk Saraçi, »

Kom. Mario Solza, »

I Nd. Milto Tutulani, »

BKSH

BKSH

RELACJON I KËSHILLIT T'ADMINISTRIMIT

Vepra e Shoqnis s'onë, në vjetin e dytë të veprimit, ka hye në fazen e realizimit konstruktiv.

Detyren që kemi marrë përsipër në fillim t'aktivitetit t'onë ka qenë e madhe edhe e haptë: me i dhanë Qeveris së Republikës së re Shqiptare mjete financore të mjaftueshme për me mujtë me ba ball vepravet botore ma me rândsì per konsolidimin ekonomik dhe qytetnuer të Shqipnis.

Mbassì u rregullue gjendja politikore e mbrendshme, Qeverija Shqiptare mori para sysh nevojen me shpërthye rrethin e izolimit në të cillin ekonomija e Vendit u gjindte shkak mungese mjetesh komunikimi. Mjafton me përmendë që mungesa e limanevet të sigurta mbi brigjet shqiptare bante të fshtirë zhgarkimin e teshavet edhe t'udhtarvet, i cilli zhgarkim ishte gadi i pamundshëm në nji numër të math ditësh me mot të keq e që mungesa e rrugavet e t'uravet mbi lumenjët mâ të mdhej të Shqipnis, që u përgjajnë projevet t'egra, pengojshin fort tue ba nga nji herë e pamundun me sigurue lidhje të rregullshme ndërmjet visevet të ndryshme të Shqipnis, kështu që

Vendi del me të vërtete i ndam në zona fare të nderlikueme. Për me u ba ball nevojavet të tilla Shteti Shqiptar, në fillim të vjetit 1925, lidhte me Grupin financuer Italjan — promotor i konstituimit të Shoqnis s'onë ashtu edhe i konstituimit të Bankës Kombëtare të Shqipnis — nji Uha për Punë Botore të Shqipnis me nji shumë të dlirë pesëdhetë miljonash Frangë Ar edhe paravente si kusht absolut për konstituimin e Bankës derdhjen e plotë t'Uhas (1).

Tanì, me gjithë ate që për garancì t'Uhas nga ana e Shqiptarve, i ishin dhanë Shoqnis s'onë privilegje absolute dhe të pambrapathirrshme mbi t'ardhunat kryesore të Shtetit, e kjo mbi doganat edhe mbi monopole të krypes, të shkrepcavet, të letres së cigarevet e të letravet loje, nga pikëpamje financore emisjoni i Uhas do t'ishte qenë fort problematik, mos me pasë qenë përmbajtë dhe mbështetë veprimi i Shoqnis s'onë nga ana e Qeveris Italjane.

Përkrahje e tillë — e sidomos nga ana e interesamentit personal të Shkeleqësis së Tij Musolinit, që ka dashtë edhe mbi këtë fushë me i dhanë popullit shqiptar nji dishmì mirëdashjeje të veçantë — u vërtetue me akte të Qeveris Italjane, e cilla, mbassì i akordojë në favor t'Uhas lirim prej taksavet shtet-

---

(1) Të shifet n. 40 i Fletores Zyrtare me 31 Korrik 1925 kû ne faqen 22 shifet e caktueme nga Qeverija Shqiptare se « Në kjoftë se Shoqnija per Shvillimin Ekonomik të Shqipnis nuk derdhë shumen e tânë franga àr pesëdhelë miliona, kontrata e Bankës Kombëtare e Shqipnis vjen e prishun ».

URA HEKURI MBI ERZENIN AFËR SHËN JAKUT

Që sigurou lidhjen e Kryeqytetit të Shqipnis me Limanin e saj.

BISHT

NJI PREJ URAVET NE ÇEMENT MBI RRUGËN DURRËS-TIRANË

BK

nore (2), âsht perkujdes për me garantue me anen e Thesarit Mbret. pagesen e përvjetshme t'Uhas (3).

Asht e interesantshme me e përmendë këtu relacjonin me të cillin Shkelqësija e Tij Ministri i Financavet Conte Volpi di

---

(2) Me Dekret Ligjë Mbretnore n. 631 me 3 Prillë 1926, shpallun në Gazeten Zyrtare të Mbretniss' Italís n. 93 me Prillë 1926 si vijon:

Art. I.

Shoqnija per Shvillimin Ekonomik të Shqipnìs âshtë e autorizueme me nxjerrë detyrime deri në 70.500.000 franga àr t'êmnuem dhè kundra qyshkeve të caktueme nga artikulli 171 e t'atyne vazhdues të Kodit të Tregtìs në veprim per nxjerrjen e detyrimeve.

Art. 2.

Të gjitha vendimet, kontratat e përgjithsisht të gjitha Konvencionet q'i-përkasin Uhas për Pûnët Botore të Shqipnìs, tue përshimun Konvencjonet e lidhuna nga Qeverija Shqiptare si edhé dêtyrimet e titujt përkatës, kjofshin dhé me daté mâ të përparshme të këti Dekreti, janë te perjshtuem nga taksat e drejta te tashme e t'ardhshme.

Dhè detyrimet kanë m'u nxjerrë falë në kuotacjon prânë të gjitha Bursave të Vlefteve.

Art. 3.

Shoqnija per Shvillimin Ekonomik të Shqipnìs âsht e shgarkueme nga pagesa e taksave mbi pûnët per dhetë vjetë, tue fillue nga data e këti dekreti, me qênë se aktiviteti i sajë âshtë drejtue për përmushjen e pûnimeve botëre por të cillat âshtë shenjue Uhaja.

Por për këtë periudhe janë të përjashtuem nga taksat e drejta fitimet e industrisë te Shoqnis thanun.

Ky dekret ka m'u paraqit Parlamentit për këthimin në Ligjë. Ministri proponues âshtë i autorizuem për paraqitjen e përpilimit përkatës të Ligjes.

(3) Me Dekret Ligjë Mbretnuer n. 249 me 3 marc 1927, shpallun në Gazeten Zyrtare të Mbretnìs Italis n. 55 me 8 marcë 1927 si vijou:

Art. 1.

Ministri i Financavet âshtë i autorizuem me vendue në kapitull të veçantë të bilancit pasiv të Ministrìs së Financavet shumat e duhuna per të sigurue shërbimin e Uhasë per Pûnët Botore të Shqipnìs 7.50 % të nxjerruna nga Shoqnija për Shvillimin Ekonomik të Shqipnìs për Franga àr shqiptàr 70.500.000 në themel të Konvencjonit me 29 maji 1925 e n'akord zbatues me 26 korrik 1925 të lidhun nga Shoqnija me Qeverinë Shqiptare q'i bashkanjiten këtij Decreti,

Misurata, i a paraqitte Parlamentit planin e ligjes për garancì të Thesarit Mbr.:

« Asht e tepert që të përshkruejë raportet që janë ndërmjet « t'Italis edhe të Shqipnis, mbassì asht paraqitë aprovimit t'Uej « teksti i paktit të miqsis e të sigurimit të ndënshkruem në Ti- « ranë më 27 nanduer 1926, i cilli asht dishmì mâ e madhe e « raportavet të tilla mbi fushen polikore. Por edhe mbi fushen « ekonomike Qeverija Kombëtare nuk ka mujtë me i dhanë « popullit shqiptar, me të cillin e lidhin tradicjone të vjetra « miqsijeje edhe marrëveshtjeje shpirtnore, nji provë konkrete « të bashkëpunimit për me vue atë Shtet n'udhnahë të jeteses së « kënaqshme e të zhvillimit modern për të cillin shum burime e « kanë shenjue. Kështu pra Qeverija Mbr. ka kërkue me lehtsue « kompitin e Shoqnis per Zhvillim Ekonomik të Shqipnis, pro- « grama e së cilles âsht me i dhanë Shtetit Shqiptar mjetet e « nevojshme për me i ba ball programes së gjanë të punve bo- « tore. Për atë qëllim Qeverija Kombëtare nuk ka pasë fshtirsì « me dhanë garancin e Italis per shërbimin e Uhas që Shoqnija « vetë i ka akordue Qeveris Shqiptare ».

---

si edhé në themel te deklaratave siguruese të shpalluna nga Qeverija Shqiptare në Gazeten Zyrtare Shqiptare me 26 marc 1926 qi bashkëlidhen këtij Dekreti.

Art. 2.

Pagesa e kisteve për kamatat e amortizimet, si mbas Konvencjonit e akordit të parathanun, ka m'u krye nga Thesari Mbretnuer mbi kerkesen e Shoqnis për Shvillimin Ekonomik të Shqipnis. kursè Qeverija Shqiptare nuk do ketë depositue valutat e duhuna për pagesen e kisteve parathanuna, mbrenda kufizimeve të parapame po n'atà akorde.

Ky Dekret ka m'u paraqit Parlamentit per këthimin në Ligje. Ministri proponues âshtë i autorizuem për paraqitjen e përpilimit përkatës të ligjes.

SHTRATI I LUMIT MAT

Në fillim të punimevet per ndertimin e urës.

BKSH

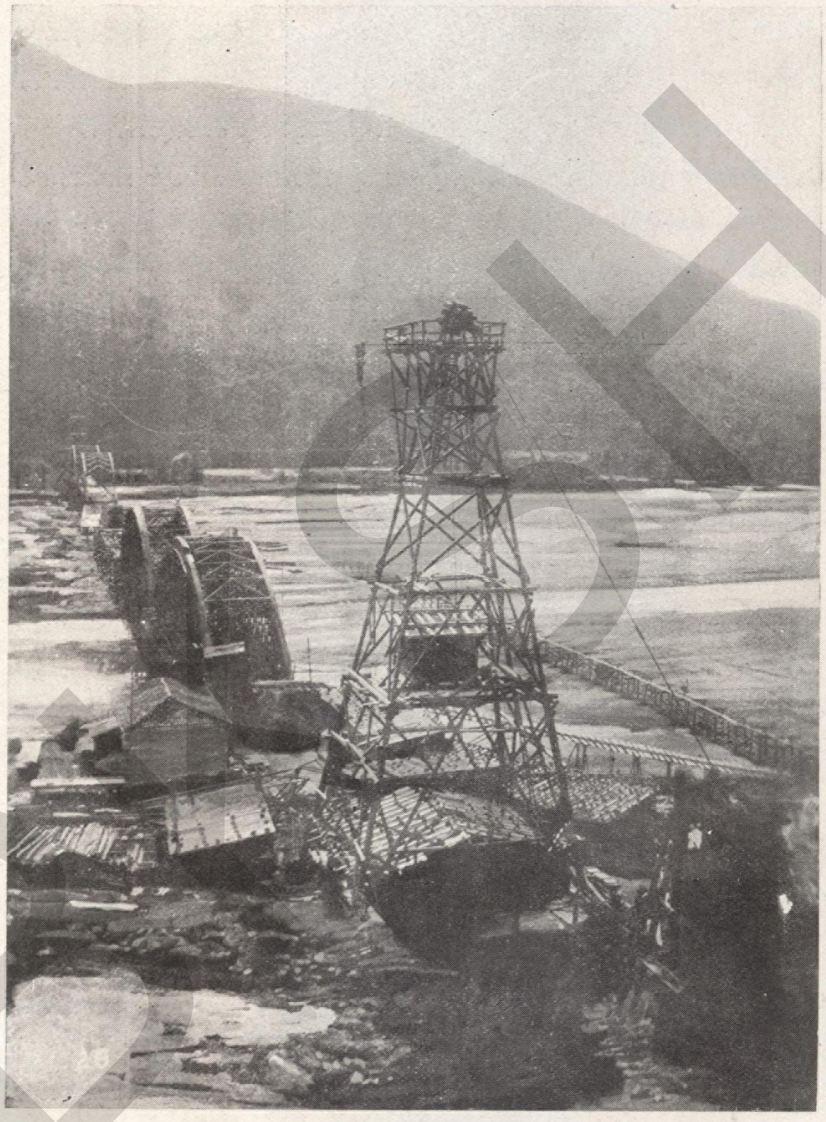

Gatitjet per ndertimin e URËS MBI MATIN

Mbeshtetje e dhanun nga ana e Qeveris Italjane ka ba që kemi mujtë me vendue obligacjonet e Uhas, për nji shumë nominale Frangë Ar 70.500.000, të venduemit e kryem n'Italì pranë Konsorcit të Bankavet, në krye të cillavet — sikur përherë për operacjone të tilla — âsht Istituto Nazionale di Cambi con l'Estero, për nji shumë të dlirë Frangë Ar pesëdhetë miljona, ekvivalenti i së cilles në Lira Italjane 242.794.000, (i caktuem në bazë të kursit të dites t'emisjonit, 12 nanduer 1925, a me kurs nji Frang Ar=Lit. 4.85588) u depozitue pranë Bankës Kombëtare të Shqipnis e prej kësaj pranë Istituto Nazionale per i Cambi con l'Estero, a pranë organizimit mâ të math financuer të Shtetit Italjan e të Banca d'Italia bashkarisht.

* * *

Përkrahje financore e akordueme prej Qeveris Italjane Shoqnis s'onë, na ka dhanë rasë t'u përgjegjim gjanisht kërkesavet të shumta të Qeveris Shqiptare, tue lehtsue në masë të jashtëzakonshme barrat që Shteti Shqiptar në fillim ka pasë marrë përsipër për shërbimin e Uhas.

Janë të njoftuna botime të bâme mbi Fletoren zyrtare të Republikës Shqiptare mâ parë (4) e mbi Fletoren Zyrtare të Mbretnis s'Italis mâ vônë (5), kushtet e caktueme për emisjonin e Uhas edhe shërbimi relativ t'amortementevet dhe t'interesavet në « Konvencjonin e Uhas » 29 maj 1925 edhe në « Marrëveshtjen Egzekutive » më 26 korrik 1925.

---

(4) « Fletoria Zyrtare » n. 36 më 12 korrik 1925 e n. 40 me 31 korrik 1925.
(5) N. 55 me 8 marc 1927 faq. 1028 e vazhd.

Disa nota eksplikative të Konvencjonit, të komunikueme me kohë Përfaqësuesvet të Shtetit Shqiptar tregojnë si në shum pikëpamje kushtet e caktueme në fillim kanë qenë veçanarisht të favorshme për Shqipnin.

Ndërmjet të tjeravet âsht për t'u përmendë prova e madhe e besimit e e liberalitetit që Grupi Financuer Italjan deshte t'i tregojë Shqipnis. Shoqnija e jonë, me të vërtetë âsht kufizue që të bajë shërbimin e thjeshtë e agjentit pagues të vepravet botore që janë për të bâm me të hollat e Uhas, përkundrazi në rasë t'uhanavet ndërkombëtare të fundit, të nxjerruna ndën auspicet e Ligës së Kombëvet, Shteti debituer asht ndënvue njij kontrolli të rrept mbi të gjitha veprimet financore dhe administrative.

Përveç kësaj Shoqnija e jonë mbas kërkeses shqiptare, pranoj ç'në fillim t'a lirojë Qeverin Shqiptare prej pageses së dy semestravet të para të shërbimit t'amortementevet e t'interesavet, kështu që Shqipnija tue pasë në dispozicjon të saj të gjithë shumen e Uhas, prej 12 nanduer 1925, ka qenë e detyrueme me fillue pagesat prej semestrit të tretë, a prej semestrit dielluer të dytë të vj. 1926.

Por para se të kalojë koha e pagesës Qeverija Shqiptare — tue mos pasë në bilanc mjetet e nevojshme — paraqitte kërkesen që të lirohet prej pagesavet me të holla e për këtë Shoqnija e jonë u përkujdes, me liberalitatin e math, me nji marrëveshtje egzekutive më 27 qershuer 1926.

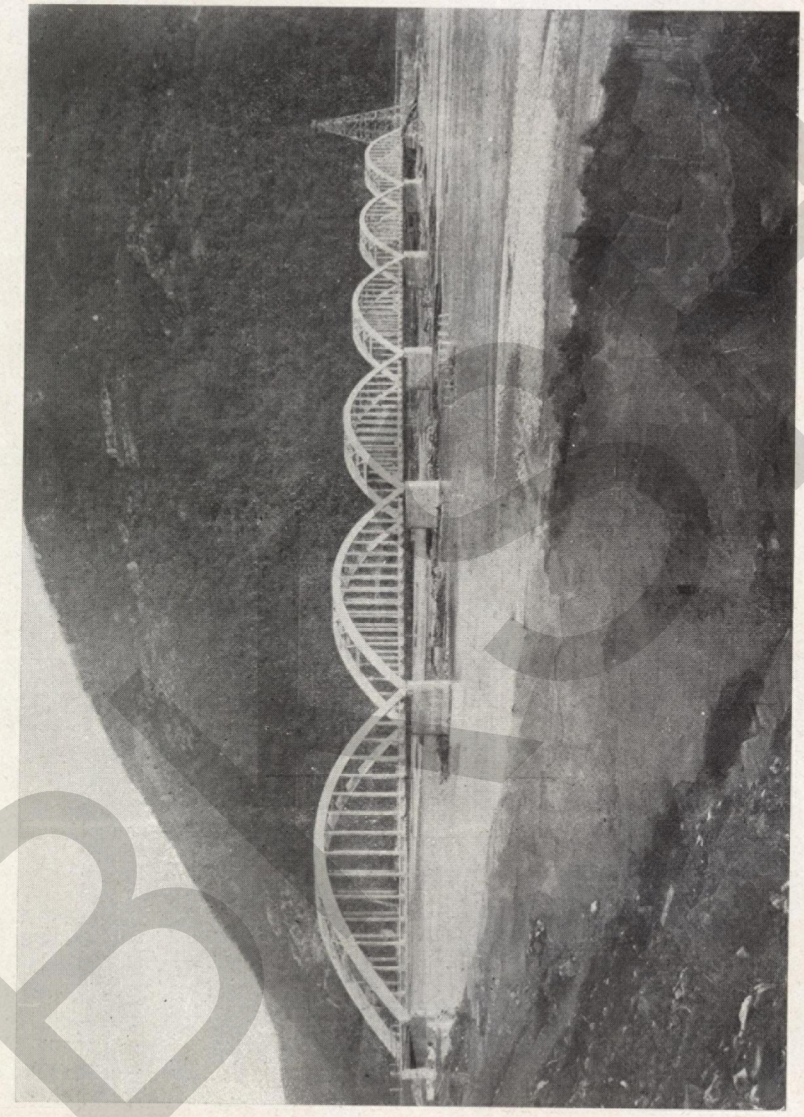

URA MBI MATIN
(E pame prej bregut).

BIBLIOTEKA

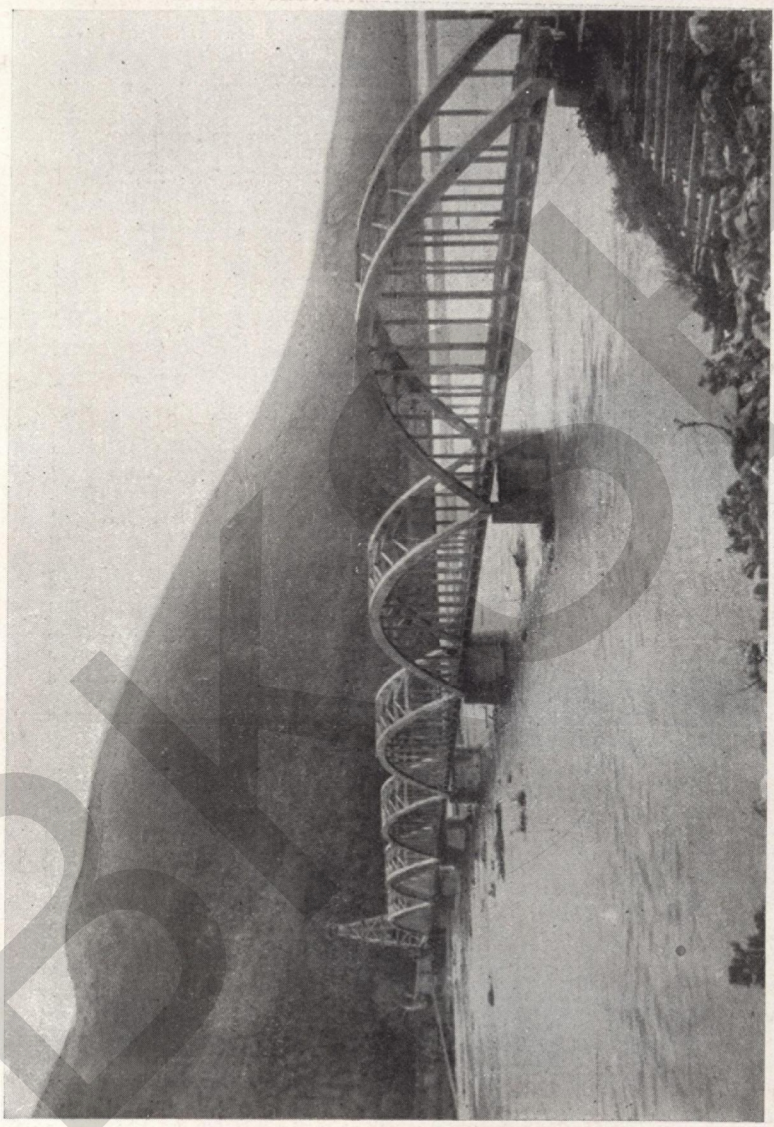

URA MBI MATIN
(E pame prej malit).

BIBLIT

— tue marrë përsipër që t'i përgjegji Banka Kombëtare e Shqppnis, mbi të hollat e Uhas së depozitueme pranë saj në « Fond Punë Botore » të veçantë, interesat në kredit në masë të jashtëzakonshme 7%, interesat per t'i shenjue ne « Fond Shërbim Interesash » të veçantë;

— tue autorizue përdorimin e « Fondit të shërbimit t'interesavet » të përmendun për pagesen e shumes të semestravet që vien mbas të dytit.

Mandej Shoqnija e jonë, në lidhje me lirimin e takses shtetnore të caktuem prej Qeveris Italjane në favor t'Uhas, pranoi bonifikimin në favor të Shqipnis shumen e taksavet dhe t'impostavet të vendueme për Uhan. Me masë të tillë të liberalitetit të thjeshtë shumat e adebitueme Qeveris shqiptare për shumat semestrale e kalueme u paksuen afro 15% (6).

---

(6) Per me caktue përmbajtjen e kufizimet e atij konvencjoni po sjellim në dijeni sà q'i shkruente Shoqnija e jonë, (me 7 tetuer 1926), Fort te Ndersh. Fejzi Alizotit, Minister i tashëm i Financavet Shqiptare e n'atë kohë i derguemi i Qeverìs Shqiptare pranë Keshillit t'onë Administrativ:

« Ne vyim të bisedimeve qi në ditet e kalueme që pata nderin me bã me « Z. Tuaj, kam nderin t'Ju vertetoj ketò kjarime mbi kërkesat e drejtueme nga « Z. e Juaj n'êmen të Qeverìs Shqiptare mbi disà argumenta q'i perkasin Shoqnìs « për Shvillimin Ekonomik të Shqipnìs, Svea.

« I..... (lanë jashtë) .....

2. Për sà i përket kërkeses së paraqitune nga Qeverija Shpqitare me ânë të « Bankës Kombëtare të Shqipnìs, për me basë bonifikimin e 15% e llogaritun « i pervitëshem i Frangave àr 6.400.000 qi Qeverija Shqiptare i a detyron Sves « per shembimin e amortizimit e kamatave t'Uhas për Punët Botore, ma separi « i kjarova Z. s'Uaj se ajò e perqindët u caktue në menyrë aproksimative (forfait) « ne titull rimborsimi te taksave Qeveritàr q'i perkasin Uhasë (si mbas art. 8 « të Konvencjonit 29 maji 1925) e kjò giâ për kërkesen e tregueme nga Fort « të Ndërshmit Senatorë të Republikes Shqiptare, te cillët në rast të bisedimit « për ratifikimin e Konvencjonit sipërthanun, deshten të caktojnë me lidhie të « shkrueme (shpallun në faq. 36 te « Fletoës Zyrtare » n. 40 më 31 korrik 1925) »

Në bazë të marrëveshtjevet të tilla Shqipnija ka mujtë m'u lirue prej çfarëdo derdhjeje për Uhan, deri më 31 dhetuer të k., tue pasë me gjithë ate në dispozicjon të vet në Fond të Punve Botore shumen e mbetum Lit. 214.157.966,29 që mbas kambjos në fund dhetori (4.291.845) bâjnë Frangë Ar 49.898.811,88, tue pasë përdorë m'atë kohë përmbi Lit. 8.345.269,90 për pagesa veprash botore. Po n'atë kohë mbetshin përveç kësaj të shenjueme në « Fond Shërbime Interesah » Lit. 827.041,89 që bâjnë mbas kambjit në fund të dhetorit Frangë Ar 192.700,78.

* * *

Shoqnija e jonë mund t'afermojë pra që i ka sigurue Shqipnis, disponibilitetin mâ të gjanë të mjetevet të collat Shteti i ri ka mujtë me dishrue, në lidhje me shumen e bilancit të tij.

« se « të drejtat e pullave e takset qeveritare-ketò të fundit 15 për qind-kanë « m'u caktue para nxjerrjes Uhasë *në menyrë te caktueme e te pandryshueme.*

« Masandaj i kam kjarue Z. s' Uaj se aboni i kërkuem nga Qeverija Shqi- « pëtare kishte me sjellë nji ndrrim në paktet e para-caktueme ne konvencjonet « e akordimet e njoftuna e se nji perfundim i mbram, për këtë gjâ, âshtë « fare në dorë të Këshillit Administrativ.

« Kam shtue dhè se kà me kênë kujdesi i em për paraqitjen e cashtjes « në këshillë në mbledhjen e afert, e kame me kêne i kènaqun në qoftë « se Këshilli do përdori nji mënyrë të mundëshme për të lehtësue në këtë pikë « Shqipnìn, por tue marrë parasyshë se në vendet e parapame për vendosjen e « mundeshme të detyrimeve t'Uhasë, janë ketò takse mbi kupona:

« Inghiltera 20 %, Shtetet e Bashkuem 10 %, Belgji 16,50 %, Svicera 2 « deri 6%.

« 3..... (Lanë jashtë).....

Këshilltari Sekretàr
nensh. Av. A. Gambino »

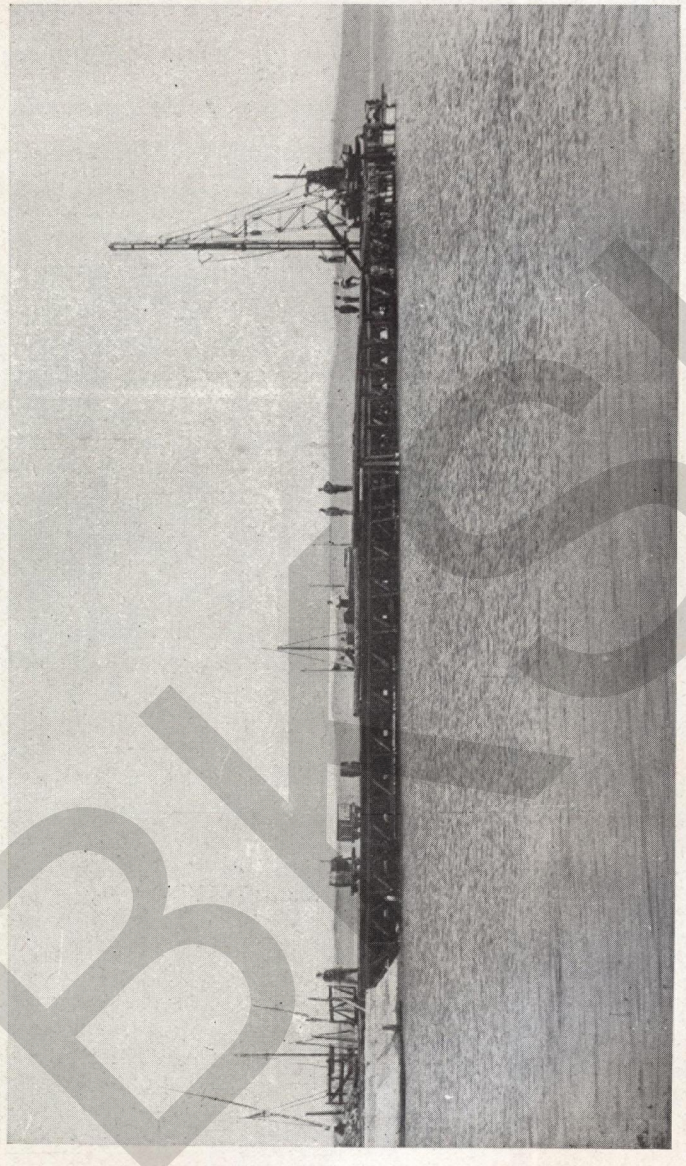

PONTILI NË DURRËS
Fillim i punvet.

BIBLIOTEKA

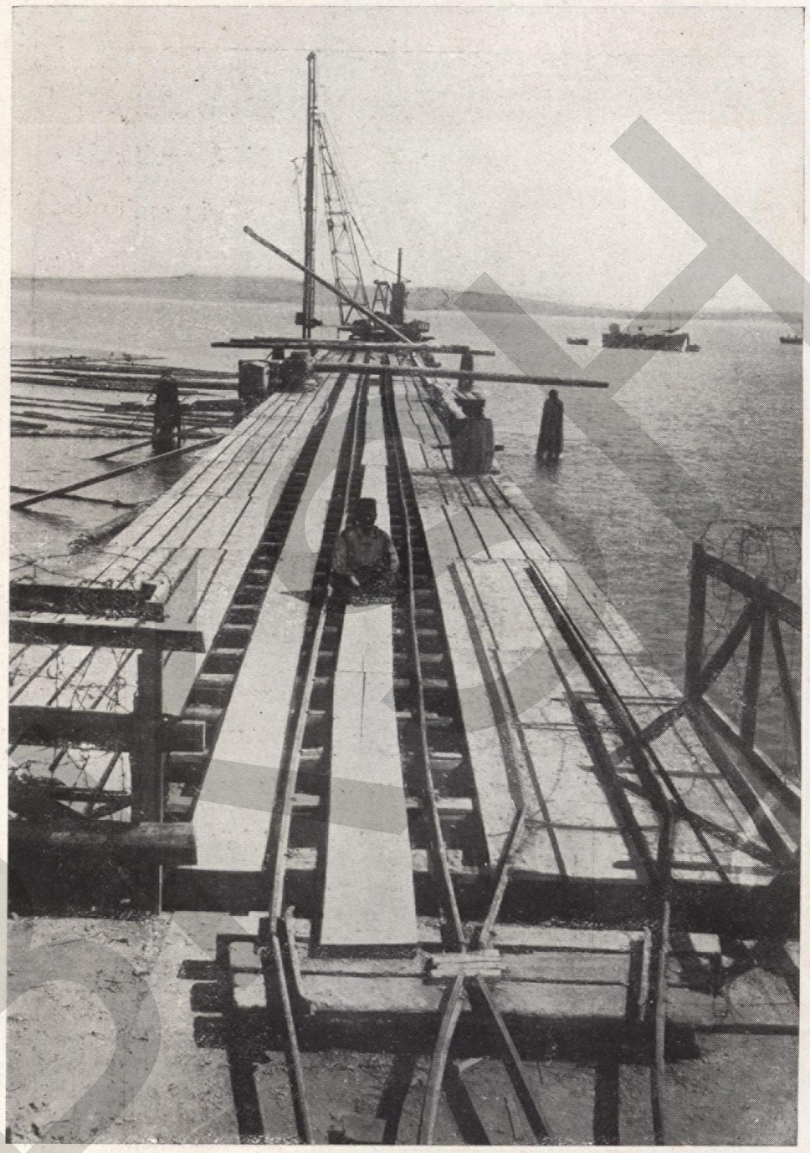

PONTILI I DURRËSIT
Gjendja e punvet ne marc 1927.

Asht e natyrshme që asnji lehtësi financore kishte mujtë kurr me mbllue humbjet reale të domosdoshme që janë në lidhje me shumat e pafrytshme t'Uhas që mbesin të papërdorshme.

Mâ parë se u mbarue sistemacjoni i Uhas Shqnija e jonë, tue i a kërkue Qeveris Shqiptare formulimin e planit organik të të përdorunit të fondevet t'Uhas (7), âsht përkujdes me i

---

Po sjellim edhè përgjigjen q'i bâme Ministris së Financavet Shqiptare më 4 fruer 1927.

« Në lidhje të deshires së çfaqun nga ajò e Ndersh. Ministrì e në mbështeje « me sà i âshte njoftue fort Ndërsh. Kryetarit të Këshillit Kontrollues, në « rastin e misjonit të Tij në Romë ne shtatorin e tetorin 1926, si i Dergue- « mi i Qeveris Shqiptare (me letër me datë 7 tetuer 1926) mbi bonifikimin e « taksit të kuponave të 15 % Komiteti Administrativ i Shoqnis s'onë, besòn se « nuk mundet, për principë, me ndryshue art. e 8 të Konvencjonit 29 maji 1925 « e t'art. 5, t'akordit sbatues me 26 korrik 1925, me të cillët kjenë tregue në « mënyrë aproksimative e të caktueme shumat qi Qeverija Shqiptare i detyron « Shoqenis s'onë.

« Me gjithë këtë, në mënyrë fare të jashtzakoneshme, e në relacjon të « përjashtimit të taksit Qeveritàr caktue nga Qeverija Italjane me Dekret Mbre- « tnuer Ligje n. 631 më 3 prillë 1926, Komiteti ka caktue me lanë, në mënyrë « të jashtëzakonshme bonifikimin e taksave të kuponave të 15 % për përjudhen « e kalueme, por në mënyrë qi ky bonifikim nuk lypset të formojë nji shkak « për t'u invokue për sbritje analogjike të shumave t'ardhshme tue shtue e « kjarue dhè se bonifikimet analogjike, qi mund të ngjasin në kohën e ardhëshme « mund të meren para sysh vetëm kur të mbahet nga Qeverija Mbretnore Italjane « përjashtimi i naltpërmedum dhe mund të barazohen vetëm në shumen e « detyrimeve t'Uhasë të qarkullueme n'Italì, tue qênë se ndër shtete të tjera de- « tyrimet i shtrohen taksimit ».

(7) Asht për të mârrë shenjim se ç'prej kohës të përpilimit të Konvencioneve fillestare t'Uhas (15 marc 1925) Grupi Financjàr Italjan, me kujdesì të vecantë për interesat Shqiptare, vête në kjarim se, para qi të caktohet nxjerrja e Uhas për interesat Shqiptare, vête në kjarim se, para qi të caktohet nxjerrja e Uhas, âshtë e nevojshme me themelue në çfar veprimesh kishte m'u perdorë nxrjerrja po e kesajë Uhaje. Për këte qellim, si mbas akordit me 15 marc 1925, i nenshkruem prejë Ministrave të Finances, të Punve Botore e të Drejtesis, Qeverija Shqiptare u detyrote m'i paraqit Grupit Financjar Italjan, mbrenda 25

paradhanë Qereris nji shumë të parë prej nji milioni Frangë Ar, e cilla shumë u caktue prej Shqipnis për ndertim veprash botore mâ të ngutshme, si vijon:

Ura hekuri afër Sh'Jakut.
Ura Dragot-Lakli.
Punime preliminare për Uren e Matit.
Urat në çement Durrës-Tiranë.
Urat ne çement Vorrë-Milot.
Urat në çement Durrës-Rogozhinë.
Rruga e Pukes.
Rruga Elbasan-Korçë.
Rruga Berat-Fijeri-Ballësh.
Rruga Lushnje-Rogozhinë.

Ndër vepra të tilla të para âsht për t'u përmendë ura hekuri mbi Erzenin pranë Sh'Jakut edhe disa ura në çement ndërmjet Durrësit dhe Tiranës, me ndertimin e të cillavet u sigurue komunikacjoni i rregullshëm ndërmjet limanit kryesuer të Durrësit e të Tiranës, kryeqyteti i Shqipnis.

Duhet te përmendim këtu edhe të kryemit e punimevet mbi rrugen Elbasan-Korçë, e cilla punë ka përmbushë nji dishir

---

prillë, listen e plotë të gjitha pûnve botore qi do t'u vêshin në veprim me nxjerrjen e Uhas për Pûnët Botore. Shoqnija e jonë pat masandaj shkak me i u drejtue mbi këtë çashtje Qeverìs Shqiptare me letër me 1 maji e me 12 nanduer 1925.

Kjó e fundit ishte si vijon.

« Në vijm të Konvencjoneve e akordimeve të meparhme të lidhuna nga « Qeverija Shqiptare me Shoqnìn t'onë e posaçerisht ne ndjekje t'art. I. të Kon-

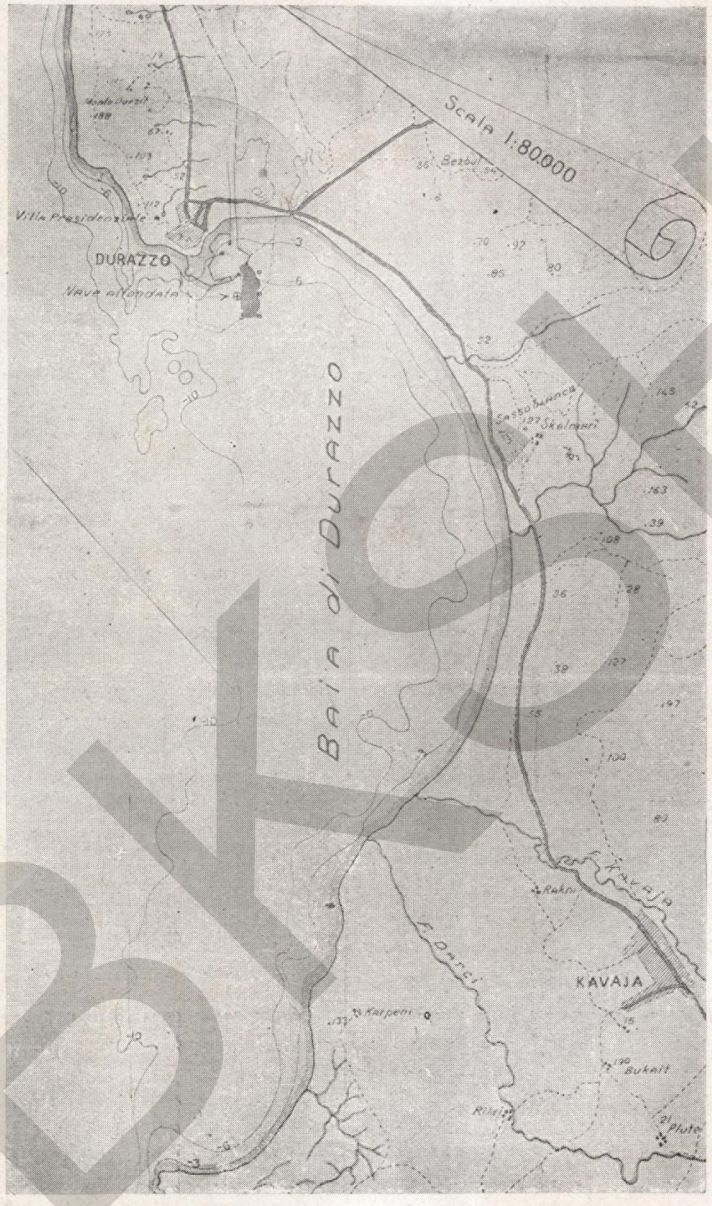

LIMANI DHE THARJE E DURRËSIT
E pamje e përgjithshme
(*projekt Prof. Luiggi*)

BLOT

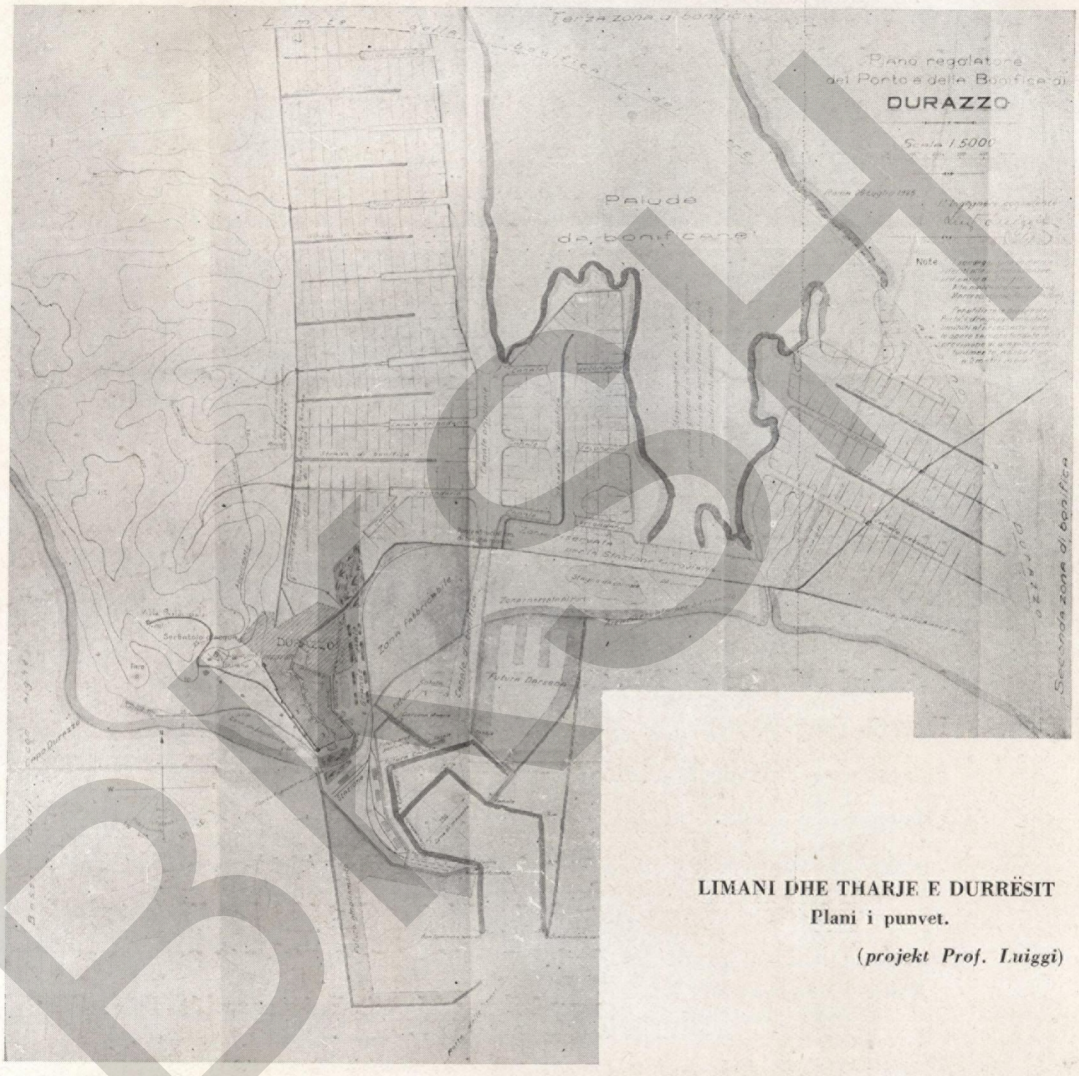

LIMANI DHE THARJE E DURRËSIT
Plani i punvet.

(*projekt Prof. Luiggi*)

BIBLIOTEKA

të moçem, tue lidhë me Durrësin krahinen industriale të Korçes, tregtija e së cillës mê parë u përqandrote mâ fort në Salonik e ndopak në Sarandë dhe në Vlonë.

* * *

Qeverija Shqiptare me anën e Administrimit të saj të Punve Botore ka pêrpilue planin e vepravet që janë për të kryem me Uhan, tue ba projektet e vepravet mâ të rândsishme që do t'ishin për të ndërtue.

Në këtë kohë Shoqnija e jonë mjerisht nuk ka mujtë me i ndihmue Qeveris Shqiptare me bashkëpunim të drejtë, sidomos për sa i përket përpilimit të projektevet. Organizacjoni i jonë, tue qenë themelisht financuer e jo teknik, nuk kemi mujtë me i dhanë Administrimit Shqiptar nji bashkëpunim të sigurtë e të fell. Me gjithë ate nuk i ka qenë fshtirë Shqipnis m'u sigurue, tue zgjedhë lirisht ajo vetë konkursin e fuqivet teknike mâ të mira të specjalizueme për vepra të ndryshme që janë për të projektue.

« vencjonit me 29 maji 1925, q'i perket Uhas për Pûnët Botore të Shqipnis, « kemi nderin t'i lutemi asajë të Ndersh. Ministrì m'i d'hanë Shoqnis s'onë listën « e plotë të Pûnve Botore qi kanë me mujtë m'u vu në veprim me nxjerrjen « e Uhasë, qi sod u nxuernë nga Shoqnija e jonë.

« Marrim lêjen t'i bâjme të ditun asaj të Ndersh. Ministrì se kjò listë, në « themel t'akordit sbatues të dytë me 15 marc 1925, lypsej të na u paraqitej « mbrenda datës 25 prillë 1925, si i kemi kujtue dhè asaje të Ndersh Ministrì me « letren t'onë me datë 1 maji 1925.

Në Marc 1926 Qeverija Shqiptare bani listen e punvet që janë për të krye me Uhan, e cilla listë ka qenë botue në Fletoren Zyrtare Shqiptare (8) e që prejshkruejmë mâ poshtë.

Shoqnija e jonë pëlqeu dishirin shqiptar që të kryhen mâ parë kâto vepra:

— Ura mbi Matin.
— Pontili në Durrës.
— Limani edhe të thamunit e Durrësit.
— Hekurudha Durrës-Tiranë.
— Ndërtesa botore në Tiranë dhe në Durrës.
— Rruga të ndryshme.
— Studime rregullimesh të lumenjvet.

Edhe egzekutimi realizues vijoj eksportimit programatik të veprave të përmenduna, sikur do të tregojmë mâ vônë për çdo punë.

* * *

Ndërtimi me rândsì të madhe i Urës mbi lumin Mat, i kryem prej Sipermarrësit Mazorana & C. në dy pjesë (nji kryesore me gjashtë arqe nga 54 metra seecilla edhe tjetra në golenë me nand arqe nga 16,70 seecilla), duhet të përmendim veçanarisht, pse lidhë krahina të mvaruna njana me tjetren, sikur krahina Durrës-Tiranë-Mamurash, me krahinen e veriut të Shën-Gjinit-të Lezhjes-të Shkodres, komunkimi i të cillavet, sidomos në dimën, ishe gadi i pamundun.

(8) Fletorja Zyrtare n. 57 me 2 Prille 1926.

RINDERTIMI I DURRËSIT

Vila e Presidentit.

(*projekt Ark. Brasini*)

BUT

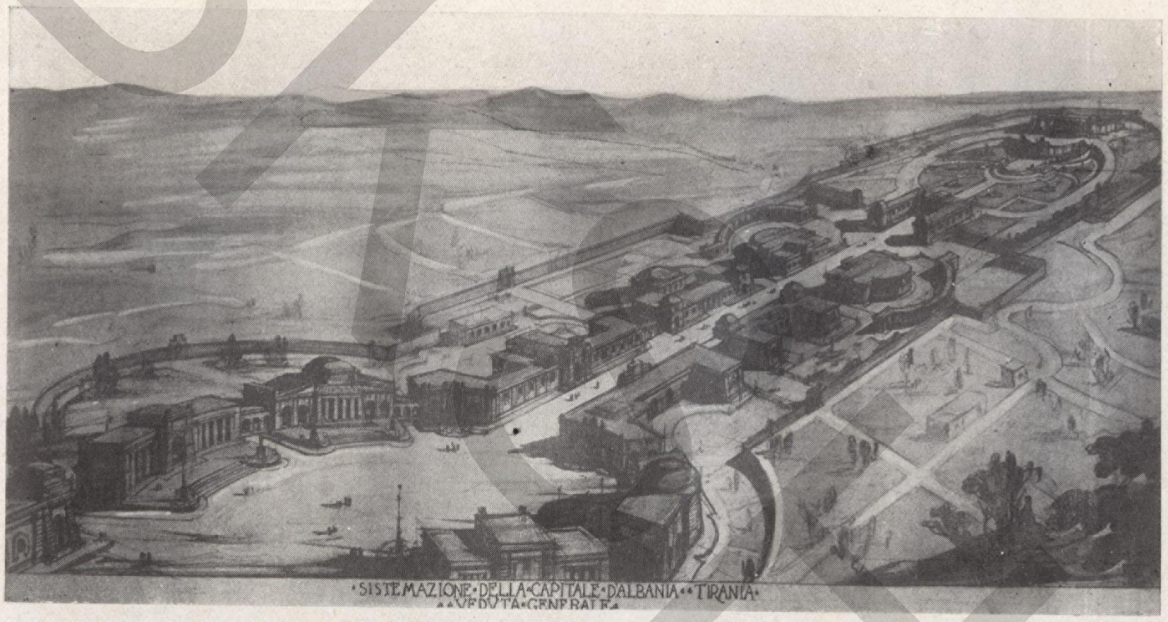

SISTEMACJONI I KRYEQYTETIT: TIRANË

E pamje e përgjithshme.

(*projek. Ark. Brasini*)

BIBLIOTEKA

Në Durrës, qendra kryesore e tregtis shqiptare, âsht tue u ndërtue prej Società Italiana Lavori Marittimi nji urë qindëdyzet metrash, që siguron nji lehtsì mâ të madhe për shkarkim n'atë liman natural, ku për shum ditë të motit të keq çdo shkarkim ka qenë i pamundun, me dam të math për Shqipnin dhe për Vendet e jashtme.

Pontili i tillë nuk âsht tjetër por nji punë preliminare të të ndertuemit të njij limani të hapt, ku avulloret kanë me mujtë m'u ngjitë bankinavet, i cilli liman — me urdhën të Qeveris Shqiptare — ka qenë projektue prej Senatorit Prof. Luigi Luiggi. Gara e apaltit, e çilun, do të marri fund në majin e afërm.

Vepra e limanit do të plotsohet me vepra të mdhaja tharjeje të knetavet afër Durrësit.

Ndërtimi i hekurudhës Durrës-Tiranë, i dishruem prej Qeveris Shqiptare, do të lidhi kryeqptetin shqiptar me limanin e saj me nji udhë të shpejt edhe do t'i api fytyren e njij Vendi modern, deri më sot pa hekurudhë.

Qyteti i Durrësit i rrenuem para pak kohe prej termekut do të rindertohet mbas njy plani modern rregullues edhe nji varg ndërtesash botore, mbas arkitektures se famshme të Brasini-t, do të plotsojnë kvadrin e zhvillimit edilic të Durrësit e të Tiranës, ashtu edhe të qendravet të tjera shqiptare.

Asht e interesantshme me përmendë ndërtimet e kryeme a që janë për të kryem në Durrës dhe në Tiranë, dhe sidomos

ndërtesat e Bankës Kombëtare të Shqipnis në Durrës edhe në Tiranë, edhe ato të Magazinavet të përgjithshme në Durrës, të bâme prej Arkitektevet Morpurgo, Fiorini dhe Amoruso.

Për veprat e naltpërmenduna âsht pague deri me sot Lit. 9.925.989,92, të ndame njikështu:

A) *Pagesa të bâme para emisjonit t'Uhas:*

Ura hekuri afër Sh'Jakut	Lit.	1.605.277,50
Ura Dragot-Lekli.	»	1.070.185 —
Punë preliminare për uren e Matit. . .	»	535.092,50
Ura në çement Durrës-Tiranë	»	428.074 —
Ura në çement Vorrë-Milot	»	374,564,75
Ura në çement Durrës-Rogozhinë . . .	»	267.546,25
Rruga e Pukës	»	401.319,40
Rruga Elbasan-Korçë	»	347.810,10
Rruga Berat-Fijeri-Ballësh.	»	187.282,40
Rruga Lushnje-Rogozhinë	»	133.773,10
Gjithsejt. . . .	Lit.	5.350.925 —

B) *Pagesa të bame mbas emisjonit t'Uhas:*

Ura e Matit	Lit.	3.616.083,10
Pontili i Durrësit.	»	173.020 —
Limani i Durrësit	»	50.557,50
Hekurudha Durrës-Tiranë	»	735.403,42
Gjithsejt. . . .	Lit.	4.575.064,02

BKSH

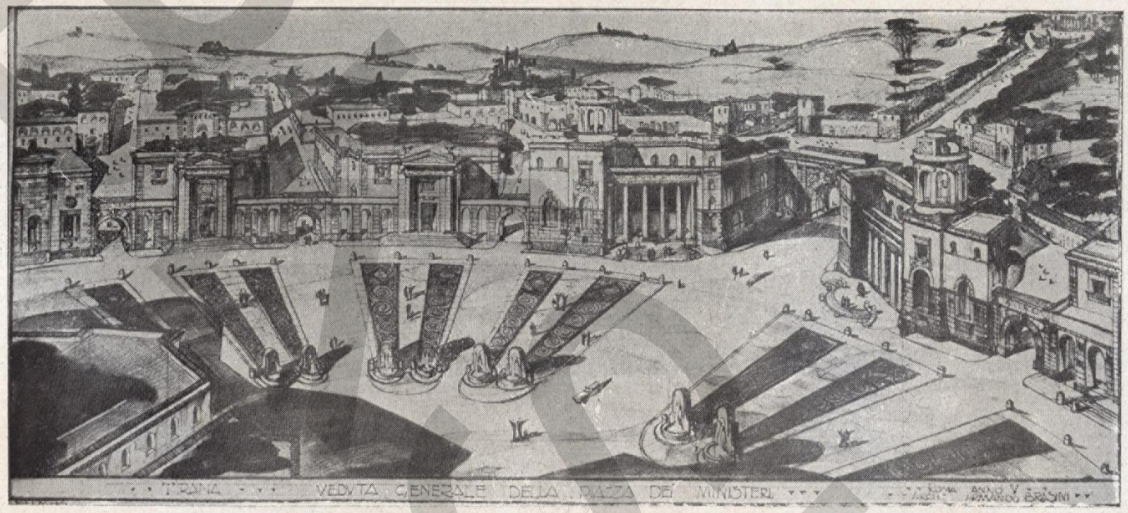

SISTEMACJONI I KRYEQYTETIT: TIRANË

Sheshi i Ministrinave.

(*projekt: Ark. Brasini*)

Fyl. e XIII.

PROOF

SISTEMACJONI I KRYEQYTETIT: TIRANË

Ndertesa Ministrore.

(*projekt Ark. Brasini*)

* * *

Tue peshue veprat e kryeme e që janë per të krye nuk mund të harojmë se, mbassì u kryen mjetet e komunikimit edhe mbassì u sigurue dekori i Shtetit të ri me sistematizimin edilic, âsht fort e nevojshme për zhvillim ekonomik të Vendit, që t'uipet fuqì atynve vepravet, që përbajnë nevojen mâ të madhe të rilindjes s'agrikultures.

E me të vërtetë mbi fushen bujqsore pritet të realizohet e ardhmja e bujqësis. Tue qenë se mâ nji anë me komunikimet e rea, që mâ parë mungojshin, krahinat e punueme kanë me mujtë me levizë prodhimet, mungesa e të cillavet veprojshin porsi freni ndalues për nji aktivitet prodhimtar mâ të math, n'anë tjetër vepra shumë mâ të mdhaja duhen për me vue krahina të gjana në gjendje të punohen e që deri më sot pësojnë prej ujnavet të lumenjvet të shumta, me nji rrjedhje të fort, pa iyi rregullim. Mjaft âsht me përmendë viset e Shkodres, ku tokat e frytshme mund të shpëtohen me rregullim të rrjedhjes së Drinit edhe së Bojanes dhe mjafton me peshue dobin e madhe që ekonomija shqiptare do të kishte me pasë me rregullimin — sistematik dhe racjonal të lumenjvet që shkojnë për medis të fushes së gjanë të Myzeqejes, që nji herë ka qenë magaza e grunit të Mbretnìs së Romes edhe sot krahinë e mbllueme me kneta edhe pa nji shteg.

Për me krye studimet edhe riljevet e rregullimit të lumenjvet edhe veprat mâ të vônshme të të thamunit, Shoqnija e

jonë i a ka ofrue Qeveris Shqiptare konkursin e kompetencvet teknike italjane mâ të mira.

* * *

Para se të mbyllim ekspozicjonin e vepres së kryeme, duhet të njoftojmë se në kohë t'ushtrimit, Senatori Av. Angelo Valvassori Peroni ka paraqitë dorëhjekjen si Kryetar dhe Këshilltar i Shoqnis. Këshilli i Administrimit, mbassì e ka lutë shum herë t'a tërheki dorëhekjen mbrapa, nuk ka mujtë me bâ tjetër veç se mjerisht me marrë njoftim që Shoqnija nuk ka me pasë mâ ndihmen e fort e Kryesis së Senatorit Valvassori Peroni.

Mandej me idhnì te madhe duhet të lajmerojmë humbjen e rândë të Drejtorit t'onë të parë, Kav. Antonio Magli, vepra e së cillit ka qenë frymue gjithmon me shpirt mâ të nalt zelli dhe kujdesi. Kujtimi i tij nuk mundet me na dam prej vepravet të realizueme, mbassì ai ka qenë nji element i çmueshëm.

* * *

Bilanci i Shoqnis, më 31 dhetuer 1926, ka nji konsistencë patrimonjale:

Lit. 361.531:765,10 n'aktiv

dhe Lit. 361.011.173,60 në pasiv, me nji ekcedencë

Lit 520.591,50 fitime të dlira, sikur âsht tregue ndër zane të ndryshme të bilancit e të Kontit Humbje dhe Fitime.

BKSH

SISTEMACJONI I KRYEQYTETIT: TIRANË

Sheshi.

(projekt Ark. Brasini)

BKSH

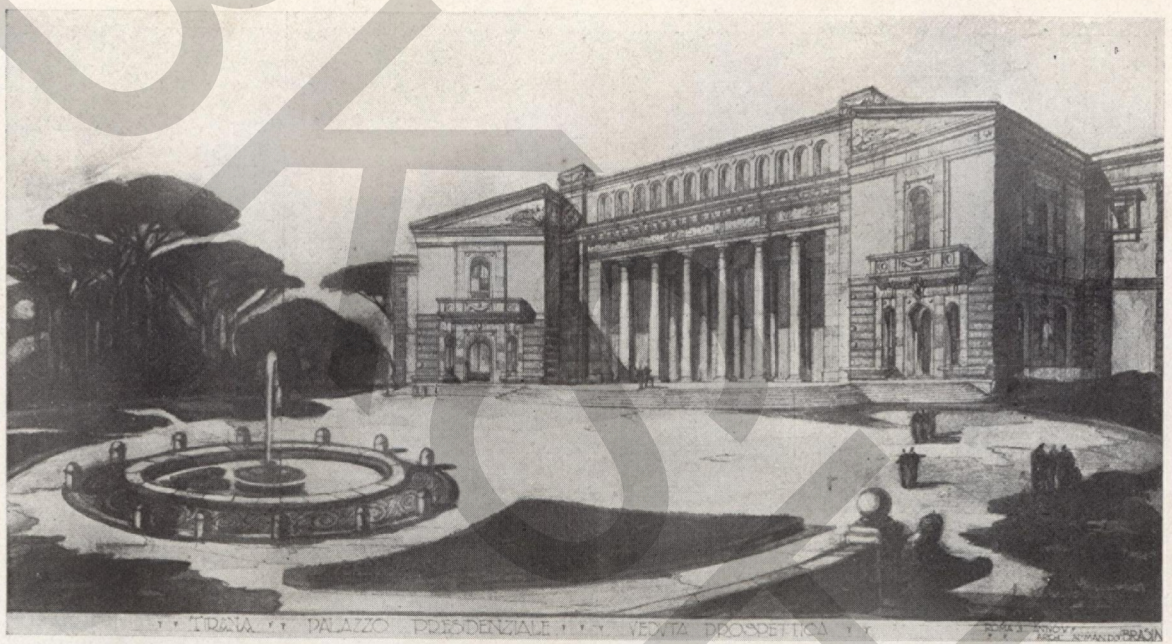

SISTEMACJONI I KRYEQYTETIT: TIRANË

Palati i Presidentit.

(*projekt Ark. Brasini*)

BIBLIOTEKA

Përfundimet llogaritare janë edhe të vërtetueme prej relacjonit të Sindakvet dhe të shkoqituna prej relacjonit të Compagnia Fiduciaria Nazionale.

Si mbas Statutit i proponojmë Asembles me i dam fitimet njikështu:

Për rezerven e zakonshme	Lit.	52.059,15
Për Këshillin e Administrimit	»	26.029,57
Për Komitatin e Administrimit	»	46.853,23
Akcjonisvet:		
5 % mbi kapitalin e derdhun efektivisht . . . Lit. 260.000		
edhe Lit. 0,50 mbi çdo akcjon . . . . . » 75.000		
	»	335.000 —
Në llogari të re.	»	60.649,55
	Lit.	520.591,50

* * *

Këto jane përfundimet e vepres s'onë që i parashtrojmë Asembles për aprovim.

KËSHILLI I ADMINISTRIMIT.

BKSH

BKSH

BANKA KOMBËTARE E SHQIPNIS NË DURRËS

Selija e re që âsht tue u ndertue.

(*Ark. Morpurgo*)

FIL. e XVII.

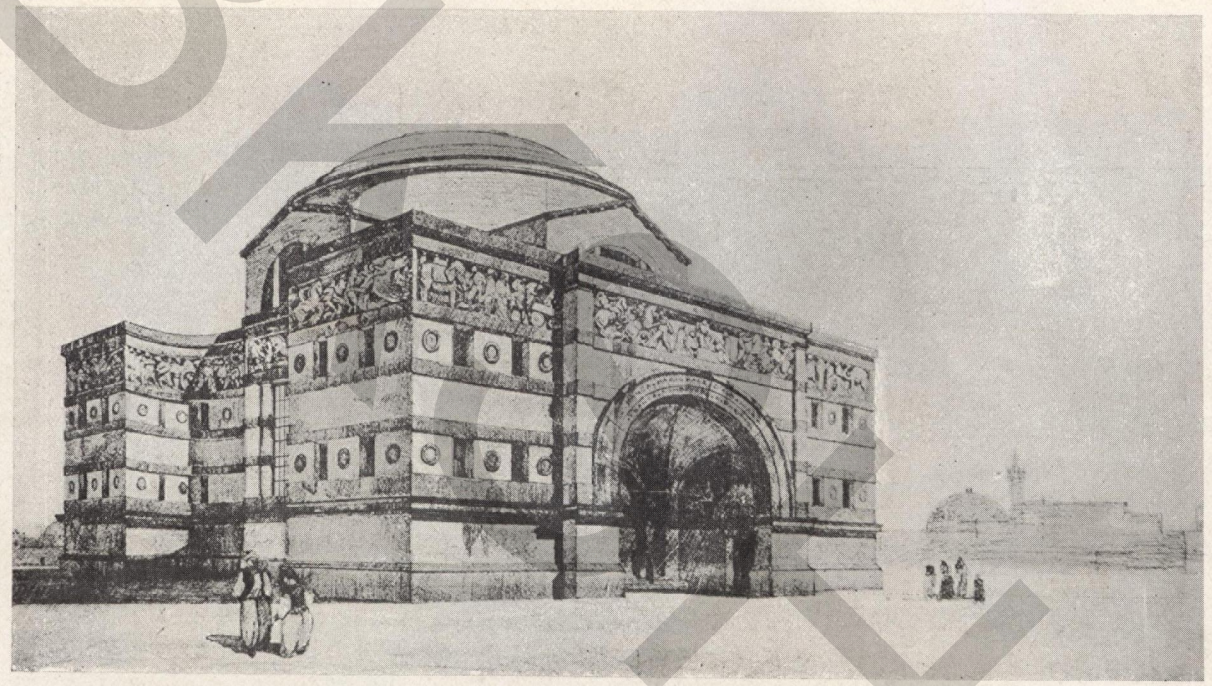

BANKA KOMBËTARE E SHQIPNIS NË TIRANË
Projekti i Selis së re.

(*Ark. Fiorini*)

BIBLIOTEKA

Relacjon
i këshillit t'administrimit

BKSH

BKSH

LIDHJE 1.

KONVENCJON PËR HUAN PËR PUNËT BOTORE TË SHQIPNIS

(e bâme më 29 maj 1925 ndërnyet Qeveris Shqiptare dhe Shoqnís për zhvillim ekonomik të « Shqipnís, e ratifikueme prej Parlamentit Shqiptar dhe e botueme në » Fletoren Zyrtare n. 36 më 12 Korrik 1925 dhe n. 40 më 31 Korrik 1925).

Tue ju mbështetun Konvencjonit të bamun më 15 Marc 1925 ndërmjet Qeveris Shqiptare Grupit financjar italjan, të ratifikuem, me dekret ligjë po me datë 15 Marc 1925, i nenshkruem prej Kryetarit të Republikës së Shqipnis, Sh. së T. Ahmet Zogut e prej Ministrit të Financavet e zavendës Ministrit të P. të Jashtëme, Sh. së T. Mufid Bey Libohovës e të botuem në Fletoren Zyrtare Nr. 15 d. 18 Prill 1925.

Tue u mbështetë marrëveshtjes përmbaruese të parë të bamun më 15 Marc 1925 ndërmjet t'antarvet të naltëpermendunë, të ndënshkruem prej Ministrit të Financavet e zavendës Ministrit të Punvet të Jashtme Shk. së Tij Mufid Bey Libohovës, prej Ministrit të Punvet Botore Sh. së T. Kostantin Kotës e prej Ministrit të Drejtësis Sh. së T. Petro Pogës, me të cillen Qeverija Shqyptare vendoste t'u afidonte përfaqësuesvet të vet në Romë mandaten për me u dhanë fund marrëveshtjevet për koncesjonin e huas prej 50 miljon frangë ari të parapamun n' artikull 19 të konvencjonit të përmendun.

Tue u mbështetun prokures së veçantë qi i asht dhanë prej Qeveris Shqiptare Sh. së T. Ekrem Bey Libihovës Minister fuqiplotë i Republikës Shqyptare pranë M. së T. Mbretit t'Italis, në bazë sëcillës prokure i epen Sh. së T. Ekrem Bey Libohovës fuqi të plotë për të bamun të gjitha marrëveshtjet qi i perkasin kësaj huaje.

Ndërmjet të Qeveris së Republikës Shqyptare të përfaqsueme rpej Ministrit të Financavet e Zav. Ministrit të Punvet të Jashtme Shk. së Tij Mufid Bey Libohoves e për ate prej Ministrit Fuquiplot Ekrem Bey Libohova, nga nji anë dhe Grand Ufficiale Mario Albertit, Minister Fuquiplot nderi, si përfaqsues i Grupit financjar italjan si mbas konvencjonit të naltëpërmendun 15 Mars 1925 e i Shoqënis për shvillimin ekonomik të Shqipnis, nga ana tjetër mbetet e caktueme dhe e konvenueme si vijon:

Art. 1. — Për me siguruem mjetet financjare per mbarimin e vepravet botore mâ me randsi që do të bahen në Shqipni, do të bahet nji hua me titull: « Hua për punët botore të Shqipnis 7.50 për qind 1925 ».

Shuma qi do të dali prej kësaj huaje do të jet Frangaë ari 50 (pesëdhjet) miliona ose ekvivalent në valutë të tjeter.

Si mbsas artikullit 22 të konvencjonit bazë të naltëpërmendun, si edhe në bazë të marreveshtjes përmbaruese të pare, të nenshkrueme me 15 Mars 1925 në Tiranë prej Shkelqësis së T. Mufid Bey Libohovës, Kostantin Kotës e Petro Pogës për Qeverin Shqyptare, prej Gr. Uff. Mario Alberti për Grupin financjar italjan, shuma qi do të mbilidhet prej huas do të përdoret vetëm për ndertim limanesh, urash e rrugash, per vepra përmirësimi tokësh, tharje kënetash e mocalësh e për vepra të tjera qi interosojnë shvillimin bujqësuer të vendit, per goditje udhë-hekurash, tramway, verprash idraulike, për ngrefje telefonash e telegrafash, per shfrytëzim pyjesh.

Sikunër âsht parapa marrëveshtjen permbaruese të dytë, me datë 15 Mars 1925 e të nenshkrueme prej Shk. së T. Libohova, Kota, Poga dhe Alberti, Qeveria Shqiptare do t'i jap Shoqnis për shvillim ekonomik të Shqipnis listen e plotë të gjita punvet botore qi do mund të bahen me shumen e mbledhun prej huas. Shoqnija për shvillim ekonomik të Shqipnis do të merret vesht me Qeverin Shqyptare për me caktue rendin e precedencës të punëvet të ndryshme. Shoqnija për shvillim ekonomik të Shqipnis ka me mujtë me i proponne nden titull këshilli. Qeveris Shqyptare te kryemit e punvet qi nuk jane të parapam edhe në listen e caktueme mâ naltë.

Për te kryemit e punvet botore të zgjedhuna, Shteti Shqyptar ka për t'i lanë në dorë të Bankës Komtare të Shqypnis të provokojë e të pranojë ofertat e duhuna. Do të zgjidhet oferta ma e mirë nga të gjitha pikëpamjet për Shtetin Shqptar, d. m. th. ajo qi do të ket kondita mâ të mira çmimi, bashkë me serjozitetin, kapacitetin teknik e garancin financjare ma të madhe të sipermajes paraqitse. Per shqyrtimin e këtyne ofertavet Banka dhe Komisjoni munden me zgjedhë sistemin qi do t'u duket ma i përshtatun si për sembull sistemi i ankantit publik me oferta në zarfa të mbylluna.

Ne çdo rasë Banka Kombëtare e Shqypnis, sikur âsht parapa n' art. 23 e 26 të konvencjonit bazë të permendun, do të kete preferencen t'i jape Shoqënis per shvillimin ekonomik të Shqïpnis a

Shoqnivet të mvaruna prej saj a me tê të lidhuna, punët e veume n' ankand e kjo gjithnji në konditat ma të mirat per Shtetin Shqyptar nga të gjitha pikepamjet nalt të caktueme.

Shoqninavet qi do të marrin pjesë n'audjudikatë per punëra botore qe do të kryheu, si u parapa mâ naltë, dhe veçanarisht shoquinavet për goditjen e rrugave, duhet te porosited nxehtsisht të marri në nji masë, sa të jetë e mundur me të gjerë, puntorë Shqiptar. Per Shoqërinat në fjalë duhet të marrin, gjithmonë sa të jetë e mudur, punëtore Shqiptare në proporcjon 75 % për quid. Personali teknik do te jet shqiptar a të njy kombi tjeter.

Pegesat e veprave të P. Botore qi kanë me u bamun me të hollat e huas, do të kryhen mbas urdhënit të shkruem të Qeveris Shqiptare prej Shoqnisë per shvillimin ekonomik të Shqipnis e cilla do të depozitojë shumen e huas së nxjerun në Banken Kombtare të Shqypnis a në nji nga ma të parat Banka t'Italis po qe se Banka Kombtare e Shqypnis në kohen e emisjonit të huas nuk do të ket fillue me veprimet e saia.

Në mbështetje të marrëveshtjes zbatuese të katert të 15 Mars 1925 të nenshkrueme prej Shk. Tyne Libohova, Kotta, Poga e Alberti, shuma e uhas nuk do të perdoret kurr per manutencjonin e veprave botore mbasi Qeverija Shqyptare do të kujdesohet vetë me mjetet e veta per të tilla shpenzime.

Art. 2. — Rimborsimi i kapitalit të detyrmit të « Huas per punët botore të Shqypnis 7.50 për qind 1925 » si edhe pagesa e interesavet relative garantohen prej Shtetit Shqyptar me anë t'ardhunavet vijuese, qi Qeverija Shqyptare me ktê deklaron solemnisht dhe irevokabilisht tash të lira e se nuk do të pësojne në kohen e ardhshme asnij barrë, te « drejte », peng, garanci ose ngarkese të c'do natyre ose lloji; prodhimi i këtyne t'ardhunavet âsht caktue prej Qeveris Shqyptare per garanci të huas në mënyre esklusive të pajetertueshme dhe të pambrapathirrshma, deri n'amortisimin e plotë të kësaie huaje:

Të hiemet doganore ne nji t'ardhun prej gjashtëmiljon franga ari në vjetë Monopole të Shtetit mbi krypen, mbi letra cingarit, mbi letra loje e mbi shkrepcat me nji t'ardhun të parapam prej frangash ari dy miljon e gjysmë, d. m. th. pergjithësishtë franga ari tetë miljona e gjysmë (8.500.000). Në bazë të kësaj garancije, Qeverija Shqyptare ep, deri në mbarim të afatit t'huas, mandatë per me

lype, në favor te Shoqnis për shvillimin ekonomik të Shqypnis, për të gjitha pagesat e përvjetëshme, amortamente e shpenzime të huas. Këto pagesa do të bahen për do muej, në favor të Shoqënis per shvillimin ekonomik të Shqypënis në Romë, së cilës i perket sherbimi i huas, me të holla të nxjerruna prej të hymevet doganore e të monopolevet të dhanuna në garanci me të drejte preference absolute edhe të parevokueshme karshi çdo barre e ngarkese tjeter.

Kur për çfarëdo shkak shuma e çfarëdo mandate nuk do të paguhet n'afatin e caktuem, per murgesë së pagëses, detyrohen në favor të Shoqënis për shvillimin ekonomik të Shqypënis posë të gjithë shpenzimevet qi për këte shkak do të bajë Shoqënija, interesat e mores tue i llogaritun 2 për qind mbi interesen e huas e si do qi të jét jo mâ pak se dy per qind mbi taksen zyrtare të skontit të Bankës Komtare të Shqypnis. Shuma e përgjithshme e këtyne interesavet more e të shpenzimevet do të formojë pjesë të pandame të huas edhe mbi këto do të quhen të dhanuna të gjithë garantitë dhe privilegjet e parapame për kistet e amortamentit.

Qeverija Shqyptare ka per të vue per ç'do vjetë në pasiv të bilancit të vet ndermjet të shpenzimeve të domosdoshme edhe për të gjithë periudhen e amortamentit pagesat e përvjetshme qi i detyrohén sherbimit të huas.

Në rasën në të cilen mbas nji paksimit t'ardhunavet, te taksavet, tatimevet e të taksave të tjera në fjalë shuma e parapame prej Fr. ari 8.500.000 do të paksohet, Shteti Shqyptar do të jet i detyruem të mbushi deficitin tue shenjue t'ardhuna të tjera tatimesh a të hymesh dhe me aktivitete të tjera.

Qeverija Shqyptare lidhet solemnisht e ne mëuyrë të pa kthyeshme të mos bajë për sa kohë qi të qindrojë hy kontrakt ndryshime që mundetë paksojn t'ardhurat e gjitmarshme të Doganavet të shenjueme e të dhanuna në garanci të huas pa qenë ma parë e marrum vesht me Shoqënin për shvillimin ekonomik të Shqypënis për me dhanë per garanci të huas të hyeme a aktivitete tjera qi të jën të pelqyeme prej Shoqënis.

Art. 3. — Detyrimet e huas per punët botore të Shqypëniës do të qiten, si mbas pelqimit të grupit financiar italjan e për ktë të Gr. Uff. Mario Albertit, në njenen ose në tjetren prej dy formavet qi vijojnë.

a) Detyrime të drejtueme prej Shtetit Shqypëtar e qi kanë garanci të shenjueme n'artikullin e përparëshem.

b) Detyrime të qituna prej Shoqnis per shvillimin ekonomik të Shqypënis me ndeje në Romë (Albany's Economic Developpement Corporation; Companie pour le developpement économique d'Albanie; Shoqënija per shvillimin ekonomike të Shqypënis; në favor të cilavet Shteti Shqypëtar do t'i japë po ata garanci të parapame n'artikullin e ma parëshem edhe të tilla sikur cillësija e tyne të kishtetë bante me detryme të drejtueme prej Shtetit Shqypëtar.

Grupi financjar italjan e për ktê Gr. Uif. Mario Alberti do t'i kominikojë Qeveris Shqypëtare, të paken 10 ditë para ditës së emisjonit të huas së tanë ose të së porositun formen e zgjedhun për huan ose për serít e kësaje huaje.

Detyrimet e huas për punë botore të Shqypënis në cilen do prej të dy formavet qofshin qitun, do të pranohen prej arkavet të Shtetit Shqyptar si kaucjon e garanci, dhe munden me u perdorë në Shqypni për themeline perdorime vorfnore (impieghi pupillari) depozita giyqësore (giudiziali).

Me interesimin e Shoqënis per shvillimin ekonomik të Shqypënis e me shpenzimet e Qeverris Shqypëtare do të jet nè kujdes per t'u kuotue detrymet e huas nè tregjet ma të parat.

Art. 4. — « Huaja per punë botore të Shqipnis » do të jete e ndame n'obligacione prej Fr. ari 50 (pesëdhetë) dhe të shumzueme me ketë proporcojn; 85 % tedëdhetësepë perqind t'obigacioneve per huan, duhet të jenë të qituna në fr. ari, obligacionet qi mbeten mundem në disa rastë të jenë të qituna në vlefta të ndryshme nga franga ari dhe në të tillë rastë do kenë të premit (taglio) të rumbullakket, të nji vlefshme (equivalente) me franga ari 50 (pesëmbëdhëte: Lire italiane 200 ose 250; dollar 10; franga Svicere 50 etj. etj.) e multiplet e tyne.

Detyrimet do të jen të redaktueme në gjuhen Shqype dhe italisht. Po të jét në fakultet të Shoqënis per shvillimin ekonomik të Shqypënis të shtojë erhe përkthimet në gjuhen Englisht, Frengisht e Germanisht. Në rasë kundershtimi nder tekstet do të merret para sysh teksti italisht kundrejt kësaje kontratë sa edhe dreite pruesvet të titujvet. Detyrimet do të jen të pruesit (al parlatore) huaja do të mundet me u qitë më nji herë vetem ose me nji ose ma teper seri

si mbas pèlqimit të Shoqenis për shvillimin ekonomik të Shqypënis. Shuma e prgjithëshmë e auktorizukeme prej huas do të jet shuma nominale në fr.. ari e nevojshme për me dhan nji të nxjerrun (ricavato) effektive të thjeshtë (netto) prj 50.000.000 Frangash ari pa u llogaritun në tê shpenzimet e emisjonit e negociacionet dhe e derdhjes (rimessa) të cilat do t'i shtohen shumës nominale e do të mbulohen n'atë mënyrë.

I perket Shoqënis për shvillimin ekonomik të Shqypënis të caktojnë në marrëveshtje më Qeverrin Shqyptare më nji konvencjon për t'u ba para emisjonit të huas ose të serívet të ndryshme të kësajë huaje numrin eksakt të kesajë shume nominale.

Shoqënija per shvillimtn ekonomik të Shqypënis (me leter të porositun per me i komunikue Ministrit të Financavet të Shqypënis mbrenda nji mojit prej datës s'emisionit të huas ose të serivet të ndryshme të huas) duhet t'akreditojnë shumen e mbledhun prej huas mbi nji llogari t'intestueme në fondin per punët botore të Shqypënis dhe pikerisht si mbas qelqimit të kësajë kaq në franga ari si edhe n'ekuivalentin e tyne në Lire Italjane me kursin e të hollavet për dollar me bursen e Romës në kohen ose në kohët e emisjonit të huas o të serivet të ndryshme të huas. Mbi këtë llogari Qeverija Shqypëtare do të disponojnë në konformitet me sa asht caktue n'art, e parë të ketij konvencjonit.

Art. 5. — Dëtyrimet e huas për punët botore Shqypënis do të japin interesen 7.50 për qint të thjeshtë të përvjetëshme të pagueshme me ç' do gjashtë muej me 2 të Kallnorit (n. s.) e me I të Korrikut (N. s.) të ç' do vjetes në Romë edhe n'ato piacat tjera qi Shoqënija per shvillimin ekonomik të Shqypënis do të caktojnë. Ç' do kupon do të jet i pagueshem si mbas zgjedhjes të paraqitësit të kuponit qi i asht mbushë afati, kaq në franga ari si edhe në valuten tieter në të cilen serjia rispektive e huas do të jet qitun origjinalisht (d. m. th. në frang ari po të jén qitun në frang ari; në franga ari ose në Lire italjane po të jét qitun në Lire italjane; në franga ari ose në dollar po të jét qitun në dollar; në frang ari ose në franga Svicere po të jét qitun në franga Svicere etj. etj.) diferencat eventuale të kambit qi mudem me u verifikue nga shkaku i këtij operacjonit qi u asht riservuem hursevet të detyrimit të huas do të rregullohet prej Qeveris Shqipëtare mbas të vetmes kerkesë të Shoqënis për shvi-

llimin ekonomik të Shqypënis jo ma vonë se nji muej prej dergesës me leter të porositun të kesajë kerkesë.

Kuponi i parë do të kèn daten e 2 Kallnorit 1926.

Fondet e dhanuna për pagesen e ç' do giashtë muejshit të kuponavet e t'amortismanit duhet të ndodhen në dispozicjon të lirë e të plotë të Shoqënis për shvillimin ekonomik të Shqypënis gjashtë javë para mbarimit t'afatit, per kundra do të fillojne interesa e morës (mora).

Shoqënija per shvillimin ekonomik të Shqypënis asht e auktorizueme të prelevojnë mbi të hollat e mbledhuna të huas nji shumë barabar me sa janë të nevojshme per pagese ne interesavet e t'amortismantit në vjetin e parë.

Art. 6. — Rimbursimi i huas per punët botore të Shqypënis do të bahet prej shoqënis per shvillimin ekonomik të Shqypënis si mbas pelqimit të sajë a me anë blerje (acquisto) në bors? ose me anë nxjerrje (estrazione) të detyrimevet edhe që në të dy rasat në bazë të planit t'amortismanit të Ilogariten në 40 vjet e të bamun të njoftun botenisht n'anë të detyrimevet të vét. Ky asht i reproduçuem i mbyllun në këtë artikull. Të nxjerrunat (estrazioni) do të bahen në Romë; pr'anë ndejes së Shoqënis për zhvillimin ekonomik të Shqypënis, më 15 Mars e më 15 Shtatuer të ç' do vjeti, me kujdesimin e Këshillit t'Administratës të kësajë shoqnije, me formalitetet e zakonëshme, dhe perpara nji notari.

Në të nxjerrunit (estrazione) do të mundje me të drejtë (di diritto) t'intervenojë nji Perfaqësues i Legates Shqypëtare në Romë. Pagesa e detyrimeve të nxjerruna do të bahet në rasen e pageses se kuponit pasues (successivo). Tituit e nxjerrun do të pushojnë së dhanunit interesë mbas dates së caktueme për rimbursimin e kapitalit. Rimbursimini e detyrimevet të nxjerruna do të bahet nji per nji (alla pari) mbas pelqimit të pruesit të detyrimit, kaq në franga ari sa edhe në valuten tjeter t'emisjonit të detyrimit. Diferencat e rastëshme të kambios qi në rasë të ndo një ngjarjes mundeshin të vertetoheshin do të vetmes kerkesë të Shoqënis per shvillimin ekonomik të Shqypënis, jo ma vonë se njì muej prej dergesës, me leter të porositun të kësajë kerkesë.

Të nxjerrunit (estrazione) e parë të detyrimevet të huas do të mund të bahet edhe mbas 15 Shtatorit 1925 por mbrenda në muejin

e dhetorit t'atij vjeti. Ku do të rimbursohen detyrimet e nxjerruna (estratte) do të kënë të gjithë kuponat të cilëvet nuk i ka kaluem afati (non scaduti) në daten e caktueme per rimbursim. Kuponat qi shumës qi do t'i rimbursohet pruesit të titullit të nxierrun. Përfundimi i të nxjerrunavet (estrazioni) do të botohet me shpenzimet e Qeveris Shqypënis e në Gazeten Zyrtare të Mretnis s'Italis edhe n'ato Fletore të tjera qi Shoqënija per shvillimin ekonomik të Shqypënis do t'a quej oportune per interesat e pruesvet. Kuponat të cilvet u ka kaluem afati e qi nuk do të jen paraqitun n'inkasim në të pesë vjetët qi do të pasojne daten e mbarimit të tyne (scadenza) sindekur edhe detyrimet e nxierruna (estratte) e qi nuk janë paraqitun n'inkasim nder dhetë vjetë qi do pasojne diten e botimit të të nxjerrunit e tyne me short në gazeten zyrtare të Mbretnis s'Italis do të njehen t pershkrueme (prescritte) në favor të Shoqënis.

BKSH

Shdetyrim (ammortamento) në kohen e 40 vjetvet per nga nji miljon të detyrës fillestare me kiste të qindrueshme gjashtmnejore të parapagueme me kamatë 7 ½ % vjetor në mot

(Kisti gjashtëmujuer 39.581,84)

Gjashtë-mujor Semetri	Kapitali fillues	SHDETYRIM		Kapitali i mbetun	Gjashtë-mujor Semetri
		Interesë	Kryegjà		
0	1.000.000,00	37.500,00	2.081,84	997.918,16	1
1	997.918,16	37.421,93	2.159,91	995.758,25	2
2	995.758,25	37.340,93	2.240,91	993.517,34	3
3	993.517,34	37.256 90	2.324,94	991.192,40	4
4	991.192,40	37.169,71	2.412,13	988.780,27	5
5	988.780,27	37.079.26	2.502,58	986.277,69	6
6	986.277,69	36.985,41	2.596,43	983.681,26	7
7	983.681,26	36.888,05	2.693,79	980.987,47	8
8	980.987,47	36.787,03	2.794,81	978.192,66	9
9	978.192,66	36.682,22	2.899,62	975.293,05	10
10	975.293,05	36,573,49	3.008,35	972.284,70	11
11	972.284,70	36.460,68	3.121,16	969,163,54	12
12	969.163,54	36.343,63	3.238,21	965.925,33	13
13	965.925,33	36 222,20	3.359,64	962.565 69	14
14	962 565,69	36.096,21	3.485,63	959.080.06	15
15	959.080,06	35.965,50	3.616,34	955.463,72	16
16	955.463,72	35.829,89	3.751,95	951.711,77	17
17	951.711.77	35 689,19	3.892,65	947.819,12	18
18	947.819,12	35.543,22	4.038,62	943.780.50	19
19	943.780,50	35 391,77	4.190,07	939,590.43	20
20	939.590,43	35.234,64	4.347,21	935,243,22	21
21	935.243,22	35 071,62	4 510,22	930.733,00	22
22	930.733.00	34.902.49	4.679,36	926.053,64	23
23	926.053 64	34.727,01	4.854.83	921.198.81	24
24	921.198,81	34.544,96	5.036,90	916.161,91	25
25	916.161,91	34.356,07	5.225,78	910.936,13	26
26	910.936.13	34.160,11	5.421,74	905.514,39	27
27	905.514,39	33.956,79	5.625,05	899.889,34	28
28	899.889.34	33 745,85	5.836,00	894.053,34	29
29	894.053,34	33 527,00	6.054.84	887.998,50	30
30	887.998,50	33.299,95	6.281,90	881 716 60	31
31	881.716,60	33.064.38	6.517,47	875.199,13	32
32	875.199,13	32.819,97	6.761,88	868.437,25	33
33	868.437,25	32,566,40	7.015,45	861.421,80	34
34	861.421,80	32.303,32	7.278,53	854.143,27	35
35	854.143,27	32.030.38	7.551,46	846.591,81	36
36	846 591,81	31.747,20	7.834,65	838.757,16	37
37	838.757,16	31.453,40	8.128.44	830.628,72	38
38	830.628.72	31.148.58	8.433,27	822.195,45	39
39	822.195,45	30.832,33	8.749,51	813.445,94	40

BIBLIOTEKA

Gjashtë-mujor Semestri	Kapitali fillues	SHDETYRIM		Kapitali i mbetun	Gjashtë-mujor Semestri
		Interesë	Kryegjâ		
40	813.445,94	30.504,23	9.077,62	804.368,32	41
41	804.368,32	30.163,82	9.418,02	794.950,30	42
42	794.950,30	29.810,64	9.771,21	785.179,09	43
43	785.179,09	29.444,22	10.137,62	775.041,47	44
44	775.041,47	29.064 06	10.517,79	764.523,68	45
45	764.523,68	28.669,64	10.912,20	753.611,48	46
46	753.611,48	28.260,44	11.321,41	742.290,07	47
47	742.290,07	27.835,88	11.745,96	730.544,11	48
48	730.544,11	27.395 41	12.186,44	718.357,67	49
49	718 357,67	26.938,42	12.643,42	705.714,25	50
50	705.614,25	26.464,29	13.117,56	692.596,69	51
51	692.596,69	25.972,38	13.609,46	678.987,23	52
52	678.987,23	25.462,03	14.119,82	664.867,41	53
53	664.867,41	24.932,54	14.649,30	650.218,11	54
54	650.218,11	24.383,19	15.198,66	635.019 45	55
55	635.019,45	23.813,24	15.768,60	619.250,85	56
56	619.250,85	23.221 91	16.359,93	602.890,92	57
57	602.890,92	22.608,42	16.973,42	585.917,50	58
58	585.917,50	21.971,91	17.609,94	568.307,56	59
59	568.307,56	21.311,54	18 270,30	550.037,26	60
60	550.037,26	20.626,41	18.955,44	531.081,82	61
61	531.081,82	19.915 58	19.666,26	511.415,56	62
62	511.415,56	19.178,09	20.403,76	491.011,80	63
63	491.011,80	18.412,95	21.168,89	469.842,91	64
64	469.842,91	17.619,12	21.962,73	447.880,18	65
65	447.880,18	16.795,52	22.786,32	425.093,86	66
66	425.093,86	15.941,03	23.640,82	401.453,04	67
67	401.453,04	15.054,50	24 527,34	376.925,70	68
68	376.925,70	14.134,72	25.447,13	351.478,57	69
69	351.478,57	13.180,46	26.401,38	325.077,19	70
70	325.077,19	12.190,40	27.391,44	297.685,75	71
71	297.685,75	11.163,23	28.418,62	269.267,13	72
72	269.267 13	10.097,53	29.484,31	239.782,82	73
73	239.782,82	8.991,87	30.589,98	209 192,84	74
74	209.192,84	7.844,74	31.737,10	177.455,74	75
75	177.455,74	6.654,60	32.927,25	144.528,49	76
76	144.528,49	5.419,83	34.162,02	110.366,47	77
77	110.366,47	4 138,75	35.443,09	74.923,38	78
78	74.923,38	2 809,64	36.772,21	38.151,17	79
79	38.151,17	1.430,68	38.151,17	—	80

BIBLIOTEKA

Art. 7. — Qeverija Shqypëtare angazhohet solemnisht edhe irevokabilisht të mos randojnë kurr me nji tatim, taksë, pullë (bollo), ose tjeter barrë të Ministris së Financavat (fiskale) ose çë farë do natyret tjeter direkte ose indirekte apo me çë farë do kthim (conversione) ndryshim ose paksim (reduzione) qi të mos jenë pranue lirisht dhe plotësisht prej Shoqënis për shvillimin ekonomik të Shqypënis-kapitalin, interesat, dhe rimbursimet e titujvet të huas për punë botore të Shqypënis e të serivet të ndryshme të kesaje huaje. Ashtu nuk do të mundie të randojë me ndonji takse, tatime, pullë (bollo) ose tjeter barrë ç' do akt tjeter ose dokument qi i perket hnas së permendun, e cila do të jet gjithmonë e perjashtueme prej ç' do taksë rregjistri (diritto di registro). Baras të perjashtueme prej çe fare do barre e takse do të jen aktet dhe dokumentat qi mundem me u lypë në rasë more (mora) në pagesen e interesavet dhe t'amortisemaneve të huas. Kapitali dhe interesat e detyrimevet të huas për punë botore të Shqypënis do të jèn pagueme kaq në kohë lufte sa dhe në kohë paqe dhe në qofshim pruesit e titujvet të nji Shtetit mik aso anmik të Shtetit Shqypëtar. Qeverrija Shqypëtare nuk do të mundet n'asnji mënyre të marre (impadronirsi) ketà titui, t'i vërë nën sekuester ose t' i konfiskojë dhe të vërë kapitalin e interesat nën çë far? do lloi barre (gravame) zbritje (deduzione), ose ipoteke.

Art. 8. — Shpenzime qi i perkasin emisjonit, ndështypjes (impressione) shtypjes e propagandës së huas do t'i ngarkohen Qeveris Shqypëtare edhe shuma e tyne do t' i shtohet shumës nominale qi do të qitet si mbas dispozitës art. 4.

Ashtu i ngarkohen, Qeveris Shqypëtare, e m' atë mënyrë do të llogariiten tasat e pulles (bollo) mb litujt e huej qi randojnë mbi detrymet qi kanë për t'u qitë në seri e në valuta të ndryshme. Qeverrija Shqiptare merr glithashtu persiper taksat shtetnore qi n'Itali rendojnë ose do të rendojnë titllat e huas dhe veçanërisht taksat mbi kuponat, që tashti janë në proporcjonin e 15 % pesëmbëdhjetë per qind, by takës perjashtohet per koponat që do të paguhen në Shqypni. Gjithë botimet e tashme botore të Shqypënis do të bahen pa pagesë prej Fletores Zyrtare të Shqypënis me kujdesimin e Ministris së Financavët të Shqypënis.

Art. 9. — Shoqënis për shvillimin ekonomik të Shqypënis i perket shërbimi i interesavet e i amortismanevet të huas për punët bo-

tore të Shqypënis në mënyrë pa-revokueshme e për gjithë kohen e të ngjatun të huas Shoqënija për shvillimin ekonomik të Shqypënis do të mundje të shenjojë tjerë sportele pagesash kaq n'Itali sa në vende të tjera. Qeverija Shqypëtare do t'i japin Shoqënis për shvillimin ekonomik të Shqypënis për përmbarimin e shërbimit t'interesavet e t'amortismanevet nji komisjon 1/2 % gjashtë mujuer mbi pagesën e përvjetëshme.

Art. 10. — Shoqënija per shvillimin ekonomik të Shqypënis asht e autorizueme per me lehtësuem emisjonin e shpepjtë të huas për punët botore të Shqypënis, të nxjerrë ose të bajë me nxjerrë çertifikata të perkohëshme të kësaj huaje. Kushtimi i këtyne, bashkë me pullë (bollo) e tiera i ngarkohet Qeveris Shqyptare. Titujt definitive do të ken faksimilen e nënshkrimit të Ministrit të Financavet të Shqypënis qi për këtë gja do të ken shvillimin ekonomik të Shqypënis. Shkembimi i çertifikatavet të përkohëshme kundra titujvet definitive do të bahet prej Sroqënis për shvillimin ekonomik të Shqypënis po për llogari të Qeveris Shqyptare; shpenzimet relative për shtypë, postë, sigurim, provixhon në Banka do të nxiren prej shumës së mbledhun prej huas.

Art. 11. — Per ç'do efekt Qeverija Shqyptare pengohet qysh tash të njohë Shoqënin për shvillimin ekonomik të Shqypënis ose të besueshmit (fiduciari) e shenjuen prej sajë si përfaqësues ligjuer të pruesvet të huas pës punë botore Shqypënis qoftë kjo e qitum në formen të Shqypënis tue u dhanë nga ana e Shtetit Shqypëtar garancit e caktueme n'artikullin 2 të këtij kovencjonit.

Art. 12. — Cilido kundershtim qi të mund të lejnë ndermjet të Qeveris Shqypëtare dhe Grupit financjar italian ose Shoqënis per shvillimin ekonomik të Shqypnis per sa i perket permbarimit ose interpretimit të kësajë kontrate do të zgjidhet prej nji Gjykimi (Giudizio) arbitral të formuem prej nji arbitri të shenjuem prej Qeveris Shqypëtare e nji arbitri t'emnuem prej Shoqënis per shvillimin ekonomik të Shqypënis ose prej atyne të sajë qi janë në çashtje. Në rasë të mosmarrëveshtjes, do t'êmrohet një arbiter i tretë, ketë do t'a shenojnë dy arbitret e parë ose Kryetari i Gjyqit Diktimit të Svicërës. Vendimi këti kolegjmit arbitrale të formuem kësi lloje, do të jetë i prerë (definitiv) për të dy palët,

Art. 13. — E nenshkrueme nga të naltëpermendunit në dy kopie me nji efekt të velin dhe në giuhë italishte si e njoftun nga të dy anët.

Rromë, 29 Maj 1925.

Mario Alberti, m. p.

Ekrem Bey Libohova m. p.

BKSH

LIDHJE 2.

MARREVESHJE EKZEKUTIVE PER UHAN PER PUNË BOTORE TË SHQIPNIS *(i bamun më 26 korrik 1925 ndërmjet të Qeveris Shqiptare edhe Shoqnis për Zhvillim Ekonomik të Shqipnis, në bazë t'art. 4 të Konvencjonit 29 mai 1925 edhe mbas vendimit të Këshillit të Ministravet Shqiptarë n. 367 më 26 korrik 1925).*

Ndërmjet Qeveris Shqiptare, e përfaqsueme prej Ministrit të Financavet edhe ad interim të punve të Jashtme, Mufid Bey Libohova, më nji anë,

Grupit financuer italjan mbi të cillin në Konvencjonin bankar më 15 marc 1925 (Fletorja Zyrtare N. 15, 18 Prill 1925) dhe Shoqnis për Zhvillim Ekonomik te Shqipnis me seli në Romë, të përfaqsuemë të dy prej Gr. Uff. Mario Alberti, Ministër fuqiplot nderi, edhe për ate prej av. kav. uf. Amedeo Gambino.

më anë tjetër,

në lidhje me Konvencjonin e naltpërmendun, edhe tue u mbështetë mbi Konvencjonin për « Uhan për Punë Botore të Shqipnis 7,5 për qind, 1925 » pesëdhetë miljonash Frangë ar, i bamë ndërmjet anvet të thanuna më 29 maj 1925, i botuem në Fletoren Zyrtare n. 36 më 12 korrik 1925, edhe në egzekutim të tij, caktohet edhe ujdiset si vijon:

Artikull i parë.

Në mbështetje t'art. 3 të Konvencjonit të përmendun t'Uhas, Grupi financuer italjan do të ket kujdes me bâ emisjonin e detyrimevet të Shoqnis për zhvillim ekonomik të Shqipnis, sikur âsht tregue në pikën b) t'art. të përmendun.

Grupi financuer italjan do të mundohet në çdo mënyrë të vendosi Uhan e plotë.

Koka e impenjit për emisjonim mbet ajo që asht e parapame n'atë art. 19 të Konvencjonit bazë 15 marc 1925. Në rasë t'emisjonit të serjavet të ndryshme, Grupi financuer italjan rezervohet lirì zgjedhjeje për sa i përket tipit t'obbligacjonevet pë janë për të nxjerrë.

Artikull i dytë.

Tekstin e formules së garancis nga ana e Shtetit Shqiptar, tue deklarue shkoqitisht se për garanci epen t'ardhunat e doganavet e të monopolevet të krypes, të letres cigaresh, të letravet loji e të shkrepcavet, si mbas Konvencjonit per Uhan, do t'i komunikohet prej Shoqnis per Zhvillim ekonomik të Shqipnis Ministrit të Financavet shqiptare, që për nji herë do t'a botojë në Fletoren Zyrtare të Shqipnis.

Artikull i tretë.

Si mbas art. 4 të Konvencjonit për Uhan mbet e vendosun që kursi i pranimit, nga ana e Grupit Financuer italjan, t'obligacjonevet t'« Uhas për punë botore të Shqipnis 7,50 për qind, 1925 », që ka për të nxjerrë Shoqnija për zhvillim ekonomik të Shqipnis, âsht 75 për qind për serjen e parë t'Uhas a për të gjithë Uhan në qoftë se do të mundet m'u bâ vendosja për nji herë vetëm.

Në se emisjoni bâhet në shum serje, e kjo në masë të tregueme n'art. 19 të Konvencjonit bazë 15 marc 1925, çmimet e të marrunit dhe të emisjonit të serjavet t'ardhshme mbesin per t'u caktue ndër konvencjonet që do të bâhen mâ vônë, përpara emisjonevet të serjevet në fjalë, ndërmjet Grupit financuer italjan, a për ate ndërnijet Shoqniis për Zhvillim Ekonomik dhe Qeveris Shqiptare, tue mbetë përherë i palujtshëm taksi i interesit 7,50 për qind.

Artikull i katertë.

Në lidhje me art. 8 të Konvencjonit t'Uhas, shpenzimet që rrjedhin prej emisjonit, impresjonit, shtypit dhe propagandes s'Uhas, e që i ngarkohen Qeveris Shqiptare, janë caktue në 2 për qind të kapitalit nominal që asht për t'u ba emisjoni. Ashtu edhe të drejtat mbi pullat mbi titujët e jashtëm si edhe taksat analoge caktohen për të paren seri a për të gjithë Uhan, në qoftë se emisjoni do të bâhet për nji herë të vetme, me 2 për qind të kapitalit nominal që asht për t'u ba emisjon.

Artikull i pestë.

Në bazë të vendimit të dy artikujve të mâparshëm, kapitali nominali që âsht për t'u bâ emisjon, për me marrë nji shumë efektive frangë ar pesëdhetë miljona, do të jet frangë ar 70.500.000 (Shtatëdhetë miljona pesëqindmijë). Në rasë t'emisjonit të serjes së parë frangë ar shtatë miljona e gjymës efektiv, kapitali shoqnuer per t'u ba emisjon do të jet frangë ar 10.600.000 (Dhetë miljona gjashtëqindmijë).

Në bazë të tabeles s'amortementevet dhe t'interesavet së shenjueme në fund t'art. 6 të Konvencjonit për Uhan-tue marrë para sysh sa asht e caktueme ndër artikujët 3 dhe 9 t'ati Konvencjoni — shuma e përvjetshme që Qeverija Shqiptare do t'i paguejë Shoqnis për Zhvillim ekonomik të Shqipnis do të jet frangë ar 6.674.000 (Gjashtëmiljona katërqindshtatëdhetekatërmijë) në mot, a frange ar 539.5000 (pesëqindtridhetenandmijë e pesëqind) në miuj, në rasë t'emisjonit t'Uhas së plote; a frangë ar 973.400 (nandqindshtatëdhetetre e katërquind) në mot a frangë ar 81.116 (tetëdhetenjimijë njqindegjashtëmbëdhetë) në muj, në rasë t'emisjonit të serjes së parë të shtatë miljonavet e gjymës frangë ar.

Për bonifikim shumat e përvjetshme e përmenduna zbriten në këtë masë: frangë ar 6.400.000 (gjashtëmiljonakatërqindmijë) në mot, a 533.000 (pesëqindtridhetë e trimijë) në muj në rasë t'emisjonit t'Uhas së plotë; frangë ar 962.000 (nandqindegjashtëdhetëdymijë) në mot; a 80.000 në muj, në rasë t'emisjonit të serjes së parë frangë ar shtate miljona e gjymës.

Shumat e përvjetshme do të paguhen në dymbëdhët kiste mujore në masë të nalt të tregueme.

Qeverija Shqiptare mbet e zhgarkueme prej pageses së shumes së për vjetshme të parë, a t'asaj që i përket semestrit të dytë 1925 dhe semestrit të parë 1926, mbassì Shoqnija për Zhvillim Ekonomik të Shqipnis âsht e autorizueme, në bazë t'art. 5 të Konvencjonit për Uhan, me nxjerrë pagesen e përmendun prej shumes s'Uhas. Qeverija Shqiptare do të fillojë pagesen e kistavet mujore nalt të përmenduna tue fillue më 15 qershuer 1926, në mënyrë që fonde të nevojshme për pagesen e kuponit të tretë do të gjindet në dispozicjon të Shoqnis per zhvillim ekonomik të Shqipnis deri më 15 nanduer 1926, a gjashtë javë para datës së pagesavet të kuponit, që mbaron më 2 kallnuer 1927.

Me pagesen së katërdhetës shumës së përvjetshme uhaja do të jet e shueme plotsisht edhe asnji barrë, peng, dorëzani, hipotekë a tjetër do të randojnë më këtë titull mbi Doganat e Shqipnis a mbi monopolet shqiptare të letres cigaresh, të letrave loji e të shkrepcavet.

Si mbas vendimit t'art. 3 të Konvencjonit për Uhan, Qeverija Shqiptare do të përgjegji përveç kësaj për diferencë eventuale kambji, për shpenzime për botim ndër fletoret t'elenkavet t'ekstracjonit të titujvet të qituna me shortë adhe shpenzimet për kvotim t'Uhas mbi Borsat kryesore.

Artikull i gjashtë.

Qeverija Shqiptare do të ket kujdes — e për këtë gjâ impenjohet me këtë shkresë në mënyrë absolute dhe të pambrapathirrshme — me botue përnjiherë normat e nevojshme për egzekutim të plotë e të shpejtë të gjitha atynve akteve, të gjitha atynve formalitevet e të gjitha atynve dispozitave që mund të jen të nevojshme a të dobishme — e që Shoqnija për zhvillim ekonomik të Shqipnis mund të lypi — për me vue në zbatim praktik për sa u parapa në Konvencjonin bazë më 15 marc 1925, në marrëveshje vijuese egzekutive, në Konvenvjonin për Uhan edhe në këtë marrëveshje.

Artikull i shtatë.

Në qoftë se ngjajnë rasa fuqije mâ të mâdhe sikur lufta, kryengiritje, ngatresa (conflagrazione), Grupi financuer italjan mbet ç tani i zgjedhun prej çfarëdo impenji për asuncjon edhe emisjon t'Uhas. Por ka me mujtë me marrë rishtas në vështrim, në qoftë se qëllimin e tij i a njofton Qeveris Shqiptare për gjashtë muj mbas pushimit të plotë të rasës së fuqis ma të madhe që pat gjâ.

Artikull i tetë.

Cdo mosmarrëveshje që mund të ngjajë ndërmjet Qeveris Shqiptare dhe Grupit financuer italjan a Shoqnis për zhvillim ekonomik të Shqipnis në lidhje me egzekutimin a interpretimin e kësaj marrëveshjeje, do të zgjidhet prej nji gjyqi abitral, si âsht caktue me at. 13 të Konvencjonit për Uhan.

Artikull i nandë.

E ndënshkrueme prei të përmendunvet, në kopje dyfishe për nji efekt të vetëm, dhe në gjuhë italjane, të njoftun të ndënshkruesvet.

.Tiranë, më 26 korrik 1925.

P. Mario Alberti: G. Gambino.

Mufid Libohova.

BKSH

SHËNIME SHPJEGUËSE MBI KONVENCIONIN PËR « HUAN PËR PUNËT BOTORE TË SHQIPNIS ».

Artikull i parë.

Artikulli i parë, mbas dy paragrafëve nëhyrjeje që caktojnë emin dhe shumën e Huas, kufizohet të përmbajë tekstuallisht rregullat e caktueme kaq në Konvencionin bazë, si edhe në marrëveshjet përmbaruese të ndryshme.

Paragrafi i tretë përmban dispozitat e artikullit 22 të Konvencionit bazë e të art. 5 të Marrëveshjes përmbaruese së parë.

Paragrafi i katërtë përmban gjithë dispozitat e përmbajtuna në dy artikujt e Marrëvesrjes përmbaruese së dytë.

Paragrafi i pestë përmban dispozitën e art. 26 të Konvencionit bazë e të art. 1 të Marrëveshjes permbarucse së nantë.

Paragrafi i gjashtë përmban art. të 2 Marrëveshjes përmbaruese të nantë.

Paragrafi i shtatë përmban shtojcën e Marrëveshjes përmbaruese së parë.

Paragrafi i tetë përmban pjesën e dytë të art. 5 të Marrëveshjes përmbaruese së parë.

Paragrafi i nantë përmban dispozitën e Marrëveshjes përmbaruese së katërtë.

Sa për Huan për punët botore në Shqipni, âsht për t'u vue oroe prova e madhe besimi dhe liberaliteti që me atê Grupi financuer italjan i kallzon Shqipnis. Grupi financuer italjan kufizohet t'i rujë Shoqnís për shvillimin ekonomik të Shqipnís — në të cilën, duhet vue oroe, ndodhen dy përfaqësuës zyrtarë të Qeverris Shqiptare edhe mâ tepër Sh. e T. Ekrem Bey Libohova që vetë Grupi italjan thirri të marri pjesë në Këshillë, me ilsin e tij të Ministri the Shqipnís në Romë — të vetmin funksion të agjenti paguës të vepravet botore qi do të bahen me te nxjerrunit e Huas, kurse në rasën e huavet ndërkombëtare të fundit, të bamuna nën hijen e Lidhjes së Kombevet, Shteti detyrues u shîî nën nij kontroll të rreptë qi perm-bledhë të gjithe gjestimin financuer dhe administrativ.

Kështu në rasën e *Austris*, financat e atij Vëndi u vunë nën mbikqyren e njij Komiseri eë Përgjithshëm të huej (Olandez) dhe të niji Komitetit kontrollues ndërkombëtar, (të përbamun prej perfaqësuësve t'Ingilterrës, të Francës, të Italís e të Cekoslovakís). Ata marrin njoftim mbi të gjithë gjestimin financuer, imponojnë ekonomít e duhuna haqë mbi shpenzimet ushtarake sa edhe mbi ato të hekurdhavet, për nëpunësit etj. Kurrgjâ nuk mund të bahet pa aprovimin të Komitetit kontrollues. Deri në tarifat doganore e në ato të monpolevet « müssen dem Kontroll-Komitee zum vorhaerigen Genehmigung vorgelegt werden ».

Në rasën e konçesionit të Huas ndërkombëtare në favor të saj, Mbretnija e *Ungeris* i u shtrue nji kontrolli financuer ndërkombëtar të rreptë: « Le Commissaire général — thuhet në raportin e kësaj çashtjeje të Lidhjes së Kombevet — devra en tout temps suivre l'exécution de l'ensemble du programme. Le Gouvernement hongrois devra s'engager à lui donner, au cours de toute la période de son contrôle, tous les renseignements nécessaires sur tous les postes de dépenses engagées par le Gouvernement hongrois, quelle qu'en soit la source, ainsi que sur tous les postes de recettes et sur l'ensemble du système administratif et des opérations se rattachant à la gestion fimaniére. Le produit de l'emprunt devra faire l'objet d'un compte sur lequel le Gouvernement hongrois ne pourra opérer de prélèvement qu'avec l'autorisation du Commissaire général; celui-ci aura le droit et le devoir de refuser cette autorisation, dans la mesure où il pourrà le juger nécessaire, si les dépenses dépassent celles qui sont prévues dans le programme. Le produit des recettes à affecter en gages sera porté à un compte soumis a un contrôle analogue de la part du Commissaire Général. Celui-ci conservera par devers lui les sommes nécessaires au service de l'emprunt. Pendant la durée du mandat du Commissaire Général, le Gouvernement hongrois s'engage à ne pas contracter d'emprunt qui ne soit pas prévu dans le présent projet, sans le consentement du Commissaire Général ». Pos Komiserit, Ungerjia âsht vu nën nji Komitet Kontrolli të formuem prej perfaqësuësvet të Shtetet kreditore. « Ce Comité donnera aux pays principalement interessés le moyen d'exercer une surveillance directe sur les progrès des travaux, comme le fait le Comité de contrôle des Etats garants dans le cas de l'Autriche ».

Konditat e lidhuna me huan ndërkombëtare që i âsht bâ *Gjer-*

manís janë edhe mâ të rânda, tue qënë se gjithë ekonomija financore gjermane âsht vu nën kontrollin e huëj: prej Agjentit të Përgjithshëm për pagesat, deri në kontrollet mbi hekurudhët, mbi Bankën e emisjonit, mbi ipotekat industriale, mbi t'ardhunat e doganavet e të monopolevet të duhanit, të birrës, të sheqerit, të shpirtavet, etj.

Greqija. — « Greek Government Refugee Loan » i i 1924 bazohet mbi dhënjen e së drejtës « International Financial Commission », të « to retain the amount necessary for the payment of the interest and amortization of the loan from: *a*) specific revenues expressly assigned to them for the service of the loan; *b*) the yeary surplus of other revenues previously assigned to and administrered by them ». Asht e ditun se për huat e mâ parëshme financat greke qëne vue nën nji Komision financuer ndërkombëtar.

Edhe për Huan qi i âsht bâ *Pollonis* më 1924 të drejta të posaçme i janë ruejtë përfaqësuesit të pruesvet si edhe u âsht dhanë e drejta me u perzî edhe në monopolin e duhanit.

Artikull i dytë.

Artikull i dytë pasqyron art. 25 të Konvencionit bazë dhe âsht shtrue mbas tipit kllasik te kontratavet Huaje, qi janë përgjithësisht të zakonëshme, porse në formën mâ të lehtë, mâ të thjeshtë e mâ të mirë qi âsht e mundum, tue nderue sa mâ tepër dëshirat shqiptare. Nji redaktin mâ të dobishëm për Shqipnín nuk mundet me u mendue. Edhe parashiqimi i interesës së morës ásht me hesap: edhe po qe se, kundra ç'do parashiqimi, Qeverrija Shqiptare vonon pagesat, Shoqnija për shvillimin ekonomik eë Shqipnís do të përkujdeset për fondet e duhuna për këtê tue i undrejtue Bankavet, te cillat kanë per t'i imponue sigurisht nji takës interese mâ të naltë nga ajo qi pratikohet prej Bankës Kombëtare të Shqipnís për skoutin e efektevet tregtare.

Edhe sa për ët hymet e shënjueme për garanci t'Huas Shqiptare âsht për t'u vërejtë sa të vogëla janë koncesionet financjare shqiptare me të cillat âsht kënaqë Grupi financuer italjan, po t'i barasojmë me ato, qi në rasa analloge, kanë kërkue grupet financjare ndërkombetare.

E po biem për shëmbëll:

Hua ndërkombëtare e Austris. N'art. 7 të General Bond-it âsht thënë: « Les sommes nécessaires pour le service de l'emprunt constituent et constitueront une première hypothèque sur les produits bruts des douanes et du monopole du tabac du Gouvernement autrichien, ainsi que sur tous autres revenus spécifiques, qui peuvent être affecté comme garanties additionelles au service de l'emprunt: le Gouvernement autrichien et le Commissaire Général reconnaissent que ces recettes brutes resteront grevées de la charge qui vient d'être indiquée et le Gouvernement convient que, sans le consentement du Commissaire Général, il ne fera ou tentera rien, et nettament, ne constituera ou ne tentera de constituer aucune hypothèque ou aucun privilège qui affecte de quelque manière l'hypothèque. Le Gouvernement autrichien s'engage en outre à exécuter, à provoquer ou à obtenir l'exécution, l'application ou l'accomplissement à un moment quelconque, et de temps à autre, à ses propres frais, de tous engagements, actes, mesures ou dispositions de garanties que les Fidèicommissaires exigeront pour se faire accorder le plein bénéfice du privilège ainsi que les moyens les plus complets pour donner effet à ce privilège, tant en ce qui concerne les recettes brutes des douanes et du monopole des tabacs, que les autrès revenus spècifiques mentionnés ci-dessus... Le produit brut des douanes et du monopole des tabacs, ainsi que tous les avoirs spécifiques mentionnés ci-dessus, sera, en attendant et pour toute la durée de l'emprunt, versé au compte spécial prévu. Sur ce compte il sera payé aux Fidéicommissaires, le premier de chaque mois, une somme représentant l'équivalent d'au moins un douzième du montant nécessaire pour assurer le service de l'emprunt pendant un an et pour couvrir tous frais, commissions et autres paiements à effectuer par le Gouvernement au sujet du dit emprunt... Dans le cas où le Gouvernement autrichien manquerait à fournir, en totalité ou en partie, les sommes nécessaires pour assurer l'amortissement des titres tant que durera ce manquement et jusqu'au trente septembre (inclus) qui suivra l'exercice financier pour lequel le manquement aura eu lieu, les Fidéicommissaires (Trustees) auront la faculté (et dans le cas où ils en seront requis par le Comité de contrôle, seront tenus) d'employer et de dépenser toutes sommes détenues et administrèes, par eux en vue soit d'acheter, soit de provoquer ou d'autoriser l'achat des titres de l'emission dont il s'agit à un cours inférieur au pair, augmenté de l'intérêt à percevoir. Toutefois, cette disposition

ne pourra en aucune manière avoir pour effet de libérer le Gouvernement autrichien ou aucun des gouvernements garants de l'accomplissement exact de toutes les obbligations, (ou de l'une quelconque d'entre elles) contractées par eux en vertu de l'une quelconque des dispositions des présentes... ». Edhe mâ: « Die oest. Regierung wird als Pfaender die Bruttoeinnahmen der Zölle und des Tabakmonopols verwenden und, falls der Generalkommissär es fuer erforderlich haelt, in Uebereinstimmung mit ihm andere geeignete Pfaender... Die oest. Regierug wird auf jedes Recht der Ausgabe von Papiergeld verzichten...; wird alle Massnahem ergreifen und durchfüren, die zur vollen Werwirklichung des Sanierungsprogramms erforderlich sind, einschliesslich der Reformer der Verwaltung und der notwendigen Aenderungen in der Gesetzgebung... Die oest. Regierung erklaert sich damit einverstanden, nur mit Ermaechtigung des Generalkommissärs ueber die aus den Anleihen stammenden Mittel zu verfügen ».

Hua ndërkombétare në favor t'Ungeris: Asht e garantueme:

a) prej nji detyrimi të përgjithshëm të Qeverrís Ungereze, qi cakton tre te besueshëm për t'u emnue nga Lidhja e Kombevet; bevet;

b) prej nji ipoteke të parë mbi të hymet llorde të doganavet, të monopolit të duhanevet e të taksës mbi sheqerin, si edhe prej të hymevet të dlira të monopolit të hrypës; të gjitha keto t'ardhuna derdhen në nji logarí të posaçme, gjestimi i se cillës âsht vue nën kontrollin e Komiserit të Pergjithshëm e të Besueshmvet. Nga këjo llogarí hiqen për ç' do muëj nji e dymbëdheta e shumës së pervjetëshme qi duhet për kuidesimin e shërbimit të huas. Ajo qi del prej huas duhet të përdoret nën kontrollin e Komiserit të Përgjithshëm. Të gjitha të hymet u desh qi të liroheshin prej ç do ipoteke ose pengu për me i vü në shërbimin e Huas. Po qe se, më ç' do kohe « le rendement total des gages déjà affectés au service de l'emprunt tombe au dessous de 150 % de la somme annuelle nècessaire à ce service, les fiduciaires pourront requérir l'affectation de gages additionnels suffisants pour assurer le rétablissement immédiat du pourcentage ci dessus indiqué. Le Commissaire Général pourra exiger des modifications et des amélioration de nature à augmenter le rendement des actifs et revenus constitués en gage... Le Gouvernement hongrois ne pourra apporter aux tarifs établis pour les revenus constitues en gages de modifications auxquelles s'opposerait le Commissaire... Le Gouver-

nement hongrois s'engage à ne pas accorder des concessions et à ne contracter aucun engagement qui, selon l'avis du Commissaire Général, seraient de nature à compromettre l'exécution du programme de réformes... Le Gouvernement devra soumettre tous projets d'emprunt à l'approbation du Commissaire Général.. ».

Hua ndërkombëtare në favor të Gjermanìs. — Shërbimi i interesavet dhe i amortamentavet âsht i garantuem:

1°) prej nji detyrimi të pergjithshëm direkt pa konditë të Qeverís gjermane qi u perket të gjitha aktivitetevet dhe të hymevet të Shtetit;

2°) prej nji ipoteke të parë çqueme mbi të gjitha pagesat qi do t'i bahen Agent General for Reparation Payments-it në bazë të pllanit Dawes, do me thanë detyrime të hekurudhavet, detyrime industriale, tatim mbi transportet, tatime mbi duhanin, alkoliln, sheqerin, birrën e të ardhuna doganore. Të gjitha këto burime të kymevet janë vue nën nji kontroll ndërkombëtar llogaritar, administrativ e teknik, qi ka të drejtën dhe sqyrtojë të gjithë gjestimin.

Hua greke 1924. — Nën kontrollin e Komisionit financuer ndërkombëtar, janë vue për garancí të Huas të hymet qi pasojnë: monopole krypë, shkrepca, letra loje, letra cingari në tokat e rea; doganat e Kanes, Kandis, Samos, Kios, Mitilinit e Sirës; duhan në tokat e reja; taksë vule në tokat e reja; taksa mbi alkool në gjithë tokën Greke e teprica e t'ardhunavet mbi të gjitha të hymet e tjera qi janë lënë në administratën e kontrollin e Kommisjonit ndërkombëtar. Mâ në funt nji ipotekë mbi pasunín e mbi të ardhunat e Refugee Settlement Commission-it.

Hua pollake. — Huaja e 1924 âsht e garantueme:

a) prej të gjithë pasunís e prej të gjitë të hymevet të Republikës pollake;

b) prej nji nëshkrimi ipotekeje të parë mbi pasunín e patundëshme të monopoit e mbi ato qi mund te blihen mâ vônë prej këtij Monopoli;

c) prej t'ardhunavet të monopolit të duhanit, prej të cilavet nxirren mâ parë nga ç' do tjetër shumat e duhuna për interesat dhe amortamentet e Huas;

d) prej nji fondi riserve 35 për qind të Huas, i përbanum prej Bonave të Thesarit italjane, të depozitueme pranë nji Bank italjane.

Artikull i tretë.

Në konformitet me art. 4 të Marrëveshjes përmbaruëse së parë, me këtë artikull i ruhet Grupit italian të zgjedhë ndërmjet nji emisioni titujsh të Shtetit Shqiptar e nji emisioni të detyrimeve të saj, tue u a vue këtyne garancít qi i janë dhanë prej Qeveris shqiptare për Huan Ky fakulltet zgjedhjeje âsht në ljdhje me posibilitetin e dispozicjoneve të ndryshme të tregjevet, më nji kohë të caktueme, qi të pranojnë nji formë titujsh mâ mirë se tjetrën.

Sa për dispozitat e fundit të artikullit qi i perkasin pranimit të detyrimevet te Huas si garancí e kaucjon pranë Arkavet të Shtetit e sa për dispozitat për kvotacjonin në Bursat, po permendim se këto janë qyshket e përherëshme qi përmbajnë mbi këtë çashtje të gjitha kontratat Huash.

Artikull i katërtë.

Paragrafi i parë i art. 4 s'ka nevojë për ndonji shpjegim. Asht e ditun se, mbassi Huaja do të vëndoset kryesisht në Italì, valuta e emisionit do të jetë lira italiane, sikur u bâ edhe për tranches e nxjerruna në Italí të Huavet *austriake, ungereze, gjermane, pollake.* Për eventualitetin qi për disa transhe të munden me marrë pjesë tregje tjerë, pos atij italjan, âsht parapâ posibiliteti i emisjoneve në valuta të ndryshme. Po të mundej me interesue perveç italjanit, tregje tjerë për Huan shqiptare, do të ishte nji sukses i math për Shqipnín, e cilla në këtë mënyrë do të mundte të fitonte nji kvotacjon ndërkombëtar të kreditit të saj.

Sa mâ nalt shpnjiegon dhe shkakun e paragrafit të dytë.

Shoqnija për shvillimin ekonomik të Shqipnís do të bajë sa të mudet për me vëndue me nji herë vetëm të gjithë shumën e Haus. Po tue qënë se âsht çashtja e nji Huaje shqiptare, do me thanë e njij detyrimi ende krejt të pa njoftun pranë pruesvet titujsh, e qi do të tregohen difident, âsht e llogjikshme me parashikue posibilitetin e njij emisioni për serí, e cilla gjâ âsht masandaj edhe ne armoní me dispozitën e art. 19 të Konvencjonit bazë Mufid-Alberti të 15 marsit, e cilla cakton per « Shoqnín për shvillimin ekonomik të Shqipnís » detyrën t'i gjeje Qeverrís Shqiptare Huan e 50 milionave të ndamë për transhe në këtë mënyrë: Fr. ari shtatë miljon e gjysmë vitin e parë; Fr. ari shtatë miljonë e gjysmë vitin e dytë; Fr.

ari dhetë miljon vitin e tretë; Fr. ari dymbëdhetë miljon e gjysmë vitin e katërtë; Fr. ari dymbëdhetë miljon e gjysmë vitin e pestë.

Sa për shumën nominale të Huas për t'u emetue për me pasë nji në nxperrun 50 miljon frangash ari âsht përdorun formulal e zakonëshme e perdorun për këtë qëllim në kontratat Huash e don me thane: « Le montant total autorisé de l'emprunt sera le montant nominal nécessaire pour produire une somme effective de . . . . . non compris les frais d'émission, de nègociation et de remise, qui seront ajoutés au montant nominal et couverts de la même manière; ces frais, pour l'objet des présentes, seront compris dans le montant total autorisé du dit emprunt ». Ashtu edhe, si mbas zakonevet në këto çashtje, i u la marrëveshjes midis Shoqnís qi merr përsipër Huan dhe Ministris së Financavet të caktoje, me kontratë të posaçme në kohën e vendosjes, kursin e emisjonit.

Paragrafi i fundit ka të bajë me mënyrat e akreditimit të të nxjerrunit të Huas në favor të Qeverís Shqiptare e s'ka nevojë për koment të veçantë.

Artikull i pestë.

Grupi financiar italjan duhej të kishte lypun qi « Huaja për punët botore të Shqipnís » në vënt që 7.50, duhej të sillte interësën 8 për quind. Për këtë i jepte të drejtë dispozita e art. 20 të Konvencjonit baze qi këtu përmëndet: « Interesat nuk do të kalojnë 7.50 % *perveç se kur në kohën e emisjonevet interesa qi shkon në tregum për veprime analloge do të jetë mâ e naltë* ».

Në kohën e emisjonit të huavet ndërkombëtare të fundit në Italí, sasia e interesës së Bankës së Italís për paradhanjet mbi tituj ishte 5.50 për quind. Tashti âsht 6.50 për qind. Kur interesa ishte 5.50, Huaja Pollake u nxuer në Italì me 7.50 %, ajo ungereze me 7 %, ajo gjermane me 7 %. Tue marrë para sysh shtesën qi ka pasun mbas asaj kohe sasija zyrtare e interesës (tue i shtue 1 %) e tue marrë para sysh randësín ekonomike e financiare të ndryshme të *Gjermanís*, të *Ungerís* e te *Pollonís* në barasim më Shqipnín, interesa e Huas shqiptare, për me tërhjekë popullin, duhej të ishte të pakën 8.50 për qind.

Masandaj Huaja pollake e re, qi përpara pak javësh u nxuer në New York, sjell plotësisht interesën 8 për qind, kur se po mbi atê treg nuk qe e mundun me u nxjerrë nji Hua Jugosllave me afat

të gjatë me gjithë interesimin e Blair it & Co., qi mujtën të vendosin vetëm Bona thesari për gjashtë muëj.

Në âsht se me gjithë këtê Grupi financuer ban tentativin e njij emisioni me interesën 7.50 %, këjo ngjan vetëm për me i dhanë Qeverís Shqiptare nji provë të re se ai don me e kënaqë deri në funt e për impenjin qi ka marrë përsipër don të bajë ç' të jetë e mudun për me i bâ kondidat mâ të mira njij Vendi qi Italia don t'a favorizojë. Po duhet me paralajmue *sheshit se po të jëtë qi emisioni të mos dalë mbarë*, serít e adrhme të Huas do te sjellin nji sasí interese *mâ të naltë*.

Fakulteti i pagesës së kuponavet në frangë ari ose në valuten e vet âsht i pergjithshëm dhe i domosdoshëm për nji Hua si ajo shqiptare dhe âsht i aplikuem për Huat ndërkombetare. Austria e Ungeria ishin mjaft të gjana në konçesjonin e opcjonit të kambit, tue e akordue për katër ose pesë valuta në nji kohë e sipër (dollarë, frangë, fjorina ollandeze, marka, etj).

Tre paragrafët e fundit të art. 5 përmbajnë formulat e zakonëshme të kontratavet të Huavet nderkombëtare. Fakulteti, për Shoqnín për shvillim ekonomik të Shqipnís të marri mbi të nxjerrunit e Huas nji shumë të mjaftueshme për pagesën e interesavet e të amortementevet në vitin e parë, âsht fakulteti i përhershëm i riservuem Bankavet qi marrin përsipër hua, mbassi âsht nevoja m'u perkujdesë per sherbinim e interesavet e të amortementevet në vitin e parë pa pengime ose vonesa date.

Artikull i gjashtë.

Të ngjatunit dhe amortamentit i huas janë ata të parapamun prej Konvencionit bazë (art. 21): 40 vjet.

Plani i amortamentit âsht ai qi risulton prej c' do traktati matematik financuer.

Rregullat dhe formalitetet e të nxjerrunit dhe të botimit të titujvet me short janë si mbas zakonit.

Rimborsimi nji për nji i detyrimevet të nxjerruna âsht nji fitim tjetër qi i âsht ruejtun Shtetit Shqiptar, po t'a barasojmë me emisjone tjera të fundit, për të cillat përgjithësisht të nxjerrunit me short bahet me nji premij. Kështu për shëmbëll detyrimet e Huas

pollake qi âsht bâ n'Italí nxirren me nji premij 50 lirash për ç' do detyrim.

Opsjoni i kambit âsht nji nevojë e domosdoshme e Kuas.

Artikull i shtatë.

Përmbân formullat e zakonshme qi kanë gjithë kontratat e Huavet e të cillat janë shtî edhe në Konvencionin bazë dhe në marrëveshjen përmbaruëse të parë, ashtu ka edhe mâ tepër formullën pragmatike qi âsht imponue prej Lidhjes së Kombevet për Huat ndërkombëtare të fundit e pa të cillen nji emision i llojit t'atij qi âsht parapâ prej kësaj nuk do të ishte i mundun.

Qe teksti francez i formullës së Lidhjes së Kombevet: « Les principal et les intérêts des titres seront payables en temps de guerre comme en temps de paix, que les porteurs de titre soient ressortissants d'un Etat ami ou ennemi de l'Etat... Le Gouvernement... ne pourra, en aucun cas, soit saisir ces titres, soit les mettre sous séquestre, soit assujettir le principal ou les intérêts à aucune charge, déduction ou hypothèque ».

Artikull i tetë.

Përmbân formullat pragmatike për rimbursimin e shpenzimevet, të cillat ndodhen në gjithë kontratat Huaje, e qi janë parapâ edhe në Konvencionin bazë e në Marrëveshjen përmbaruese të parë.

Ato, si do qoftë, janë shumë mâ të ulta nga ato qi randojnë mbi emisionin e Huavet ndërkombëtare të bâmuna nën hijen e Shoqnís së Kombevet, për të cillat Shtetet detyruese duhet të kenë për sipër shpenzimet e udhëtimevet e të anketavet të Komisioneve të posaçme e të funksionareve të Shoqnís së Kombevet, kushtimin e naltë të Komiserit të Përgjithshëm, të Komisionevet kontrolli, të të besueshmvet etj. Në rasën e Austrís u desht me u rimbursue edhe shpenzimet e traktativevet dhe të bisedimevet. Dhe qe art. 2: « Die Kosten der Emission, *der Verhandlulngen*, der Auslieferung werden zu dem Aktienkapital hinzugefuegt ».

Në rasën e Turqís âsht i njoftun kushtimi i organizimit të Huavet të ndryshme qi ajo ka marrë përsipër. Per shëmbëll: « Art. 7. Il de-

meure expressément intendu que la. . . . . prélèvera sur le produit des affectations spécifiés à l'art. 5 du présent contrat: 1) 5 % (cinq pour cent) alloué à l'Administration de la Dette publique ottomane pour frais de surveillance sur les revenus affectés au présent emprunt; 2) les sommes nécessaires au service de l'intérêt et de l'amortissement de cet emprunt; 3) les différences des changes resultant de la remise à l'étranger des fonds destinées au susdit service ainsi que les frais prévus à l'art. 12 du présent contrat »

Artikull i nantë.

Paragrafi i parë: kusht i rakonshëm i vuem në të gjitha kontratat Huaje.

Po ajo gjâ edhe per paragrafin e dytë. Komisioni i parapamun për shërbimin pagese kuponash, titujsh të nxjerrun etj, âsht i vogël po të mejtohet se edhe Shoqnija për shvillimin ekonomik të Shqipnís do t'u paguejë Bankavet për inkasimet në sportellat e tyne (thua po të gjitha) nji të tretën për qind, kështu qi për shpërblim të veprës së saj e të rreziqevet i mbetet Shoqnís definitivisht nji komision *vetëm i nji të gjashte për qind.*

Artikull i dhetë, i njimbëdhetë, i dymbëdhetë, i trembëdhetë.

Qyshke pragmatike në të gjitha kontrollet Huaje e të perdorun edhe në Konvencionin bazë e në Marrëveshjet përmbaruëse.

BKSH

LIDHJE 4.

MARRËVESHJE EGZEKUTIVE MBI RREGULLIMIN E INTERESAVET MBI FONDIN PËR PUNË BOTORE *(e bame ndërmjet Qeveris Shqiptare edhe Shoqnis për zhvillim ekonomik të Shqipnis më 27 qershuer 1926, në themel të vendimit të Këshillit të Ministravet shqiptare, n. 202 më 27 qershuer 1926).*

Në lidhje me konvencjonet edhe me marrëveshjet e bâme ndërmjet Qeveris së Republikës Shqiptare, më nji anë, edhe Grupit Financuer Italjan edhe Shoqnis për Zhvillim ekonomik të Shqipnis « SVEA » në tjetër anë, me datë 15 marc, 29 maj dhe 26 korrik 1925.

e paravueme që, n'egzekutim të marrëveshjevet të naltpërmenduna, Shoqnija për Zhvillim ekonomik të Shqipnis, me 12 nanduer 1925, ka derdhë pranë Bankës Kombëtare të Shqipnis, që ka qenë e akredituem në Kont të quejtun « Fond për Punë Botore të Shqipnis », mbi të cillin ka qenë përgjegjë interesa në masë 6 % në vjet, deri në lajm të ri;

e paravueme që, mbassi kaluen dy pagesa të para semestrale, shumat e përvjetshme që ka për t'i dhanë Qeverija Shqiptare «SVEA» për shërbimin e amortamentit edhe t'interesavet t'Uhas duhet te bâhen në dymbëdhetë kiste mujore, tue fillue më 15 qershuer 1926;

ndërmjet Qeveris së Republikes Shqiptare, të përfaqësueme nga Ministri i Financavet Sulejman Staroves, i autorizuem veçanarishtë për me bâ këtë marrëveshje me vendim të Këshillit të Ministravet, n. 202 me datë 27 qershuer 1926, dhe Shoqnis për zhvillim ekonomik të Shqipnis « SVEA », e përfaqësueme prej Këshilltarit Segretar Av. Amedeo Gambino, vendoset dhe ujdiset si vijon:

Artikull i parë.

Shoqnija për zhvillim ekonomik të Shqipnis « SVEA » merr përsipër me i ofrue Bankes Kombëtare të Shqipnis nji kolokament bankar për fonde t'Uhas, ashtu që të mundim me përgjegjë mbi shumat e akredituemе në fond për punë botore të Shqipnis interesat në masë 7 % (shtatë për qind) mâ pak 1/8 % (nji të tetë për qind),

për komisjonin e Bankës, në vênd të mases 6 % të caktueme mâ parë.

Akeditimi i interesavet, në masë nalt të përmendun, fillon më 12 nanduer 1925, deri në kohë të caktueme për daten e fundit të të perdorunit t'uhas, a jo mâ vônë se deri 31 dhetuer 1920.

Artikull i dytë.

Interesat e sosuna më 2 kallnuer edhe më I korrik të çdo vjeti do të ndahen më nji anë pranë Bankës Kombëtare të Shqipnis në Kont të veçant i quejtum « Fond për shërbim interesash », mbi të cillin Banka do të përgjegji interesat në masë të tregueme n'artikullin e mâparshëm.

Fondi i përmendun ka me mujte me qenë i përdorun për pagesen e shumavet të ndryshme mujore, që, tue fillue me 15 qershuer 1926, ka për të bâ Qeverija Shqiptare « SVEA » për amortemente dhe interesa t'Uhas, përveç se në rasë në të cillen pagesa mujore të përmenduna paguhen me të holla a të rregullohen ndryshe ndermjet « SVEA »-s dhe Qeveris Shqiptare.

Artikull i tretë.

Çfaredo kundrashtim që mund të ngjajë ndërmjet Qeveris Shqiptare dhe Shoqnis për zhvillim ekonomik të Shqipnis, në lidhje me interpretimin a me egzekutimin e kësaj marrëveshjeje, do të zgjidhet prej nji gjyqy arbitral, si caktue n'art. 12 të Konvencjonit 29 maj 1925 sipër të treguem.

E ndënshkrueme në kopje dyfishe, për nji efekt vetëm, në gjuhë italishte të njoftun ndënshkruesvet.

Tiranë, 27 qershuer 1926.

A. Gambino. Sulejman Starova.

BKSH

LIDHJE 5.

LISTA E VEPRAVET QË DO TË KRYHEN ME UHAN PËR PUNË BOTORE TË SHQIPNIS (*e botueme në Fletoren Zyrtare n. 57 më 2 Prill 1926*).

U D H A	Shuma e kushtimit	punimi i popullit	shuma qi merret prej huas	Vërejtje km.
Elbasan-Korçë	500.000	350.000	150.000	40
Rogozhinë-Lushnje-Fier. . .	30.000	—	30.000	45
Lushnje-Berat-Këlcyrë . . .	100.000	60.000	40.000	14
Pukë-Ura e Vezirit	650.000	200.000	450 000	54
Milot-Mat-Dibra Peshkopeië-Bicaj-Kukës.	4.000.000	2.000.000	2.000.000	190
Lesh-Ungrej-Burellë-Mat . . .	1.800.000	900.000	900.000	70
Orosh-Ura e Vezirit	350.000	175.000	175.000	40
Rruga e Dukagjinit	1.500.000	750.000	750.000	110
Berat-Fier-Seman	200.000	150.000	50.000	42
Fier-Balësh	80.000	60.000	20.000	30
Tiranë-Krabë-Elbasan . . .	100.000	50.000	50.000	48
Tiranë-Beshiri-Kavajë . . .	100.000	50.000	50.000	37
Hekurudа Tiranë-Durrës . .	1.800.000		1.800.000	45
Tiranë Qafa e Murrizës Dibër.	200.000	100.000	100.000	45
Shkreli-Theti i Shalës . . .	150.000	75.000	75.000	50
Kukës-Kumë-Gjakovë . . .	300.000	150.000	150.000	50
Berat-Çerevodë-Voskopoje-Korçë	600.000	400.000	200.000	100
Rezervë	1.000.000		1.000.000	
SHUMË . .	13.460.000	5.470.000	7.990.000	1.010

BKSH

KANALISIM DHE THARJE	Shuma e kushtimit	punimi i popullit	shuma qi merret prej huas
Fusha e Vlonës	600.000	300,000	300,000
Fusha e Muzeqes	6,000.000	3.000,000	3,000.000
Fusha e Bregut të Matit dhe Kneta e Shëngjinit	700,000	350,000	350,000
Liqeni i Vivorit	2,000,000	1,000,000	1,000,000
Tharje të vogla knetash të nevojshme	1,000,000	1,000,000	
Revervë	885.000		885,000
GJITHSEJT . .	11,185.000	5,650,000	5,535,000

NDERTESA QEVERITARE	Shuma e kushtimit	punimi i popullit	shuma qi merret prej huas
Ndertesë Presidencjale . . .	500.000	—	500.000
« e Parlamenit	250.000	125.000	125.000
» per Ministrì	800 000	—	800.000
Ndert. e Prefek. e Komandes së Gjindarmeris	80.000	—	80.000
Ndert. Komanda e F. P. Armate	60.000	—	60.000
Ntertesa e Spitalit të Pergjithshëm	645.000	—	645.000
Ndertesa e Qeveris, e Komandavet të rea dhe meremetime ndertesash te vjetra. . . .	2.000.000	1.000.000	1.000.000
Ndertesa për shkollë të naltë femnash	200.000	50.000	150.000
SHUMË . .	4.535.000	1.175.000	3.360.000

BIOSH

LIMANE, THARJE DHE PUNË BUJQËSORE	Suma e kushtimit	Punimi i popullit	shuma qi bàhet prej huas
Irigacjon tokash	1,000,000	—	1,000,000
Moli i Durrësit dhe tharje e knetës	8,000,000	—	8,000.000
Moli i Vlones, i Sarandës e i Shën Gjinit.	1,500,000	—	1,500,000
Rregullim dhe kanalizacjon ujnash	9,000,000	—	9,000,000
Kredit për zhvillimin e bujqësis.	10,000,000	—	10,000.000
SHUMË . .	29,500,000	—	29,500,000

U R A	Suma e kushtimit	Punimi i popullit	shuma qi bàhet prej huas
Ura e Vijoses	700.000	—	700.000
» » Rrogozhinës.	700.000	—	700.000
» » Kuçit	250.000	—	250.000
» » Brostarit	300.000	—	300.000
» » Topojanit.	25.000	—	25.000
» » Kukësit	150.000	—	150.000
» » Elbasanit e vjeter . . .	30.000	—	30.000
» » Drashovicës	150.000	—	150.000
» » Kotës	40.000	—	40.000
» » Bunës.	50.000	—	50.000
» » Kardiqit	30.000	—	30.000
» » Bregut të Matës . . .	680.000	—	680.000
» » Librazhdës	80.000	—	80.000
» » Kumarës	80.000	—	80.000
Për ura të tjera të mdha. . .	350.000	—	350.000
SHUMË . .	3.615.000	—	3.615.000

BIBLI

PERMBLEDHES

VEPRA	Kushtim i përgjitshëm.	Punime të detyrshme	Për të marrë prej Uhas	Gjatsi në Km
Rruga	13.460.000 —	5.470.000 —	7.990.000 —	1.010
Kanalizime dhe të thamunit	11.185.000 —	5.650.000	5.535.000 —	
Ndërtesa qeveritare . .	4.535 000 —	1.175.000 —	3.360.000 —	
Limane, bonifike dhe punime bujqësore . . .	29.500.000 —		29.500.000 —	
Ura	3.615.000 —		3.615.000 —	
SHUMË . .	62.295.000 —	12.295.000 —	50.000.000 —	

BKSH

BKSH

Buxheti

BKSH

SHOQNI PËR ZHVILLIM

Bilanc më 31

AKTIV

AKCJONISTË ME KAPITAL	Lit.	9.800.000,—
QEVERIJA SHQIPTARE UHA PUNË BOTORE . . .	»	340.887.631,88
DETYRUESË TË NDRYSHËM	»	7.691.869,49
BANKA DHE KORISPONDENTË	»	3.102.266,67
TITUJË	»	49.996,06
MOBILLA E TË PAJISUNIT	»	1,—
	Lit.	361.531.765,10
DORËZANI ADMINISTRATORËSH	»	550.000,—
GJITHSEJT	Lit.	362.081.765,10

BKSH

LIDHJE 6.

EKONOMIK TË SHQIPNIS

Dhetuer 1926

PASIV

KAPITAL	Lit.	15.000.000,—
OBLIGACJONISTË UHAJE PUNË BOTORE SHQIPNI	»	340.887.631,88
KREDITORË TË NDRYSHËM	»	5.123.541,72
	Lit.	361.011.173,60
FITIMI I DLIRË USHTRIM 1925 . . . Lit. 42.580,75		
» » » 1926 . . . » 478.010,75		
	Lit.	520.591,50
	Lit.	361.531.765,10
ADMINISTRATORË K/ DORËZANISH	»	550.000,—
GJITHSEJT	Lit.	362.081.765,10

BKSH

BKSH

Rendikont

BKSH

KONT HUMBJESH

SHPENZIME TË PËRGJITHSHME DHE ADMISTRIMI .	Lit.	448,095.87
KONTRIBUTORË TË NDRYSHËM	»	20,999.—
AMORTAMENT MOBILASH DHE TË PAJISUNIT . .	»	69,008.25
AMORTAMENT SHPENZIMES KONSTITUIMI DHE SHTESË KAPITALI.	»	67,269.80
FITIM I DLIRË USHTRIM I MAPARSHËM Lit. 42,580.75		
» » » 1926 » 478,010.75		
		520,591.50
GJITHSEJT	Lit.	1,125 964.42

BKSH

LIDHJE 7.

DHE FITIMESH

INTERESA MBI KONTE KORENTE	Lit.	76,937.58
INTERESA MBI MBAJTJE	»	160,033.55
T' ARDHUNA MBI VEPRIME FINANCORE	»	846,412.54
FITIME USHTRIM I MAPARSHËM	»	42,580.75
GJITHSEJT	Lit.	1,125.964 42

BKSH

BKSH

Relacjon i Sindakvet

BKSH

BKSH

Buxheti i ushtrimit të dytë shoqnuer, i mbyllun më 31 dhetuer 1926, ka qenë këqyrë prej nesh me kujdes tue gjetë se u përgjegjte pikrisht shumavet të tregueme në llogarit.

Vertetime të bâme gjatë ushtrimit dhe kontrolet me dokumenta justificative kanë vertetue rregullitetin e veprimevet të kryeme, dhe mund të Ju sigurojmë pra që bilanci paraqit gjendjen patrimoniale te vertetë të Shoqnis më 31 dhetuer 1926, e përbâme:

prej L. 352.281.765,10 n'aktiv
» » 351.761.173,60 në pasiv

dhe prej L. 520.591,50 fitime të dlira

që i Nd. Këshill i Administrimit Ju proponon me ndam si vijon:

10 % për rezervë të zakonshme	L.	52.059,15
Këshillit t'Administrimit	»	26.029,57
Komitatit t'Administrimit	»	46.853,23
Akcjonisvet:		
5 % mbi kapitalin e derdhum (L. 5.200.000) . . . . . L. 260.000		
L. 0,50 për çdo të 150.000 akcjonevet . . . . . » 75.000		
———	»	335.000,—
Për të mbajtun	L.	459.941,95

BKSH

E mbajtun	L.	459.941,95
Për rezervë të jashtëzakonshme	»	50.000,—
Në të re	»	10.649,55
Gjithsejt . . .	L.	520.591,50

Akcjonevet:

L. 5,50 qindmijë akcjonevet të para	L.	55.000,—
» 2,— qinddyzetëmijë akcjonevet të tjera .	»	280.000,—
Gjithsejt . . .	L.	335.000 —

Ju ftojmë me u dhanë aprovinim e Juej përfundimevet të Bilancit, dhe tue Ju a dorëzue mandatin, që keni dashtë me na dhanë, Ju falënderojmë për besimin me të cillin na keni nderue.

Sindakët:

Vincenzo Azzolini d. v.

Franco Marmont d. v.

Antonio Cettoli d. v.

BKSH

Relacjoni i Shoqënis
Besimtare Kombetare

BKSH

BKSH

RAPORTI MBI REVIZJONET E KRYEME GJATË USHTRIMIT 1926 LLOGARIS SE « SHOQNIS PËR ZHVILLIM EKONOMIK TË SHQIPNIS ».

Edhe n'ushtrimin e dytë të Shoqnis për Zhvillim Ekonomik të Shqipnis kemi krye detyren e ngarkueme nga ana e Këshillit t'Administrimit tue bâ vertetime në kohë t' ushtrimit dhe tue këqyrë pikë për pikë bilancin e 31 dhetori 1926.

Vemendja e jonë mâ e madhe ka qenë për veprime që janë në lidhje me shumen e « Uhas për Punë Botore të Shqinis 7,50 % 1925 » e kjo sidomos ato që i përkasin gjashtëmujshit të parë e të dytë, që kanë mbarue më 2 dhe më 1 korrik 1926. Njehsime përkatse dhe veprimet llogaritare, të këqyruna prej nesh, janë të verteta, edhe ashtu kanë qenë interpretue mirë dispozitat e përmbajtuna në Konvencjonin 29 Mai 1925.

Shuma e këtynve dy semestrave, sikur âsht caktue prej art. 5 të konvencjonit, ka qenë nxjerrun prej Uhas s'akredituemе pranë Bankes Kombëtare të Shqipnis në Kont « Fondi për Punë Botore të Shqipnis » edhe shuma përkatse Lit. 19,385.912,23 ka qenë në pjesë mâ të madhe e përdorueme për me pague pruesvet t'obligacjonevet intereset dhe obligacjonet e nxjerruna në bazë të planit t'amortamentit.

Shuma që mbet hyn në aktivin e Shoqnis por âsht vue në pasivin e shumes së barravet që i ngarkohen S. V. E. A. -s per rimbors obligacjonisvet dhe per likvidim të shpenzimevet dhe të diferencavet të kambjit që do të dalin.

Në bazë të marrëveshjevet të bâme âsht marrë edhe prej « Fondit Punë Botore » shuma e nevojshme për me mbllue borxhin e Qeveris Shqiptare që âsht në lidhje me uhan e parë të prillit 1925 që kapte më 30 qershuer 1926, kapital bashkë me interese, L. 6.255.776,58.

Veprimet e tjera e Shoqnis, në kohë t'ushtrimit 1926, janë në lidhje me perdorim të njij pjese të kapitalit shoqnuer për me pasë nji shperblim edhe veprime të tilla kanë qenë prej nesh këqyrë me shum kujdes.

Kemi këqyrë edhe kontet, që u përkasin shpenzimevet të bâme të ngarkueme mbi ushtrimin edhe kemi gjetë se u përgjegjin dokumentavet të lypuna prej nesh.

Në shpenzimet e përgjithshme janë vue L: 60.000 të parapame për takse dhe imposte që ungarkohen ushtrimevet 1925 dhe 1926; të tjera L. 58.333,35 si mbas detyres kanë qenë të njoftun trashigimtarvet të ndyerit Ingj. Maglit dhe me nji shumë të parë L. 3.500 âsht krijue fondi për personal.

Me kritere dhe me nji administrim shum të mirë kanë qenë amortizue krejt shumat që n'ushtrimin 1925 ishin vue në aktivin si kontributë dhe mbas atij kriteri âsht veprue edhe për mobillat e zyravet dhe për shpenzime të ndertimit e t' impjantit.

Librat llogaritare e Shoqnìs, si përherë, janë të mbajtuna me shum kujdes edhe ndër inspektime të bâme në kohë t'ushtrimit i kemi gjetë të rregullueme dita me ditë.

* * *

Para se të parashàtrojmë përfundimin e kontrollit të bâm prej nesh për zane të ndryshme të bilancit âsht e nevojshme që të paraqisim llogarit përkatse për dy gjashtëmujshë të

mbarueme t' « Uhas Punë Botorë » dhe për likvidim t' Uhas prill 1925 » më 30 qershuer 1926.

Në bazë të planit t'amortamentit të botuem në Fletoren Zyrtare të Shqipnis N. 36 më 12 korrik 1925, kista konstante posticipata Fr. A. 39.581,84 per çdo miljon t'Uhas, shenjote për; gjashtëmujshin e parë Fr. A. 37.500,— interesë dhe

» » 2.081,84 rimbors kapitali

dhe për gjashtëmujshin e dytë » 37.421,93 interesë dhe

» » » » 2.159,91 rimbors kapitali

Përveç kësaj me art. 9 të konvencjonit nalt të përmendun i u ipte S.V.E.A.-s nji komisjon 1/2 % gjashtëmujshë mbi shumen vjetore për egzekutim të shërbimit t' interesavet e t' amortementevet.

Uhaja ka qenë e nxjerrun dhe e llogaruem më 12 nanduer 1925 dhe prandej prej asaj date filluen interesat si për Qeverì Shqiptare që ka me i pague ashtu për obligacjonistë që kanë për të marrë.

Shuma e gjashtëmujshit të parë del prej käsaj llogarije;

a) interesat - 37.500, x 70,3 Frs. 5.646.750
dhe për 49 ditë . . . . . Frs. A. 719.687,50

b) kapitali - 2.081,84 x 70,5 . . . . » 146.769,72

c) komisjoni - 1/2% gjashtëmujori mbi
Frangë Ar 5.851,44 (39.581,84 x 2 x 70,5) » 27.905,19-72

Gjithsejt Fr. A. 894.362,41-72

kundravleri i të cillit me kambij më 15 nanduer 1925 (Lit. 24,86 për nji dolar) baras Lit. 4,79798 për I frangë ar, i përgjegj Lit. 4.291,132,99

BKSH

Shuma e gjashtëmujshit të dytë ka qenë llogarue plotsisht edhe kjo:

a) Interesa - 37.421,93 × 70,5.	Fr. A.	2.638.246,06 - 5
b) Kapitale - 2.159,91 × 70,5.	»	152.273,65 - 5
c) Komisjon (si për gjashtëmujshin e parë)	»	27.905,19 - 72
Gjithsejt	F. A.	2.818.424,91 - 72

kundravleri i të cillit me kambij 15 mai 1926 (Lit. 27,75 për nji dolar) baras Lit. 5.35575 për 1 frange ar, i përgjegj Lit. 15.094.779,24.

Borxhi i Qeveris Shqiptare më 30 qershuer 1926 për « Uhan prill 1925 » ka qenë caktue njikështu:

Shuma kapital i derdhun më 28 prill, 1925 . . .		Fr. A.	1.060.895,39
(baras kambjit 4.713 Lit. 5.000.000)			
Për kisten gjashtëmujore të dytë anticipate 28-10 1925 28-4-926):			
Interesat 7,50 % në vjet Fr.	39.783,60		
Komisjon ½ % gjashtëmujuer Fr.	5.304,50		
	45.088,10		
Komisjon more 2 % gjashtëmujsh a frakcjon . .	21.217,90	»	66.306,—
Për të mbajtun		Fr. A.	1.127.201,39

BKSH

		E mbajtun Fr. A.	1.127.201,39
Për 3 kiste (28.4-30.6.926) ditë 63:			
Interesë 7,50 % në vjet Frs.	13.924,29		
Komisjon 1 ½ % gjashtëmujsh Frs.	1.856,57		
		15.780,86	
Komisjon more 2 % gjashtëmujsh a frakcjon . .		21.217,90	
		»	36.998,76
Për interesë 9 ½ % mbi shumet e detyrueme:			
mbi Frs. 66.306 prej 28.10 925 deri më 30.6.926	4.286,87		
mbi Fr. 36.998,76 prej 28.4 926 deri më 30.6.926	614,88		
		»	4.901,75
		Gjithsejt . . Fr. A.	1.169.101,93
		Baras . . . . . Lit.	6.255.776,58

me kambij 1 korrik 1926 (Lit. 27.725 për nji dolar baras Lit. 5.350.925 për nji frange ar).

Përfundimet llogaritare më 31 dhetuer 1926, të marruna prej llogarivet kryesore kanë qenë këto që vijojnë:

BKSH

	ME DHANË	ME MARRË	SALDO	
			Kredit	Debit
Kapitali shoqnuer		15.000.000 —		15.000 000,—
Akcjonistë k/kap. Qeveri ja Shqiptare (Uha PP.BB.)	9.800,000 —		9 800.000 —	
Obligacjonistë .	342.339.540 —	1.451.908,12	340.887.631,88	
Qeverija Shiptare (Uha 1925) . . .	1.451.908,12	342.339.540 —		340.887.631,88
Debitorë, Kreditorë	6.374.943,24	6.374 943,24		
Bankë dhe Korispondentë . . .	163.422.755,99	157.752.161,55	5 670.594,44	
Humbje dhe Fitime	1.160.974,12	1.681.565,62		520.591,50
Mobillat dhe shpenzime të të vuemit në kambë	133.835,15	133.834,15	1 —	
Shpenzimet ë përgjithshme . . .	712 650,52	712.650,52		
Partita të ndryshme	49.606.610,82	49.556.614,76	49.996,06	
GJITHSEJT . .	575.003.217,96	575.003.217,96	356.408 223,28	356.408 223,38

Përfundime të këtilla u pergjegjin shumavet të tregueme në aktivin dhe në pasivin e bilancit që paraqisim këtu:

AKTIV

Qeverija Shqiptare Uha Punë Botore . .	Lit.	340.887.631,88
Debitorë të ndryshëm	»	7.691.869,49
Bankë dhe Korispondentë	»	3.102.266,67
Titujë	»	49.996,06
Mobillat dhe të pajusimit	»	1,—
	Lit.	351.731.765,10
Kaucjone administratorësh	»	550.000,—
	Lit.	352.281.765,10

BKSH

PASIV

Obligacjonistë			Lit.	340.887.631,88
Kreditorë të ndryshëm			»	5.123.541,72
Kapital shoqnuer:				
I ndënshkruem	Lit.	15.000.000,—		
Për të ndënshkruem	»	9.000.000,—		
			»	5.200.000, —
			Lit.	351.731.173,60
Administratorë kont kaucjonesh			»	550.000,—
			Lit.	351.761.173,60
Fitimi i dlirë ushtr. 1925	Lit.	42.580,75		
Fitimi i dlirë ushtr. 1926	»	478.010,75		
			»	520.591,50
			Lit.	352.281.765,10

QEVERIJA SHQIPTARE — UHA PUNË BOTORE

Saldi debituer Lit. 340.887.631,88 i shenjuem në aktiv ka kundrapartiten e përgjegjshme në pasivin si sald debituer te

OBLIGACJONISVET.

E me të vertete obligacjonet e nxjerruna kanë qenë:

	N.	1.410.000	për Lit.	342.339.540,—
Kane qenë rimborsueme për gjashtëmujshin e parë . .	»	2.935	» »	712.600,39
	N.	1.407.065	për Lit.	341.626.939,61
dhe për të dytin	»	3.045	» »	730.307,73
dhe pra më 31 dhetuer 1926 mbetshin për të shuem	N.	1.404.020	» Lit.	340.887.631,88

BKSH

Këto shuma kanë qenë llogarue me kambij 4,85588 për nji frangë ar pa mbajtë para sysh frakcjonin në mâ që efektivisht i ka qenë ngarkue Qeveris Shqiptare në baze të planit t'amortimentit. Si u tregue mâ parë, për rimborsin e obligacjonevet

shuma përkatse gjashtëmujshit të parë kapte	Fr. A.	146.769,72	
Kanë qenë rimborsuem 2.935 obligacjone baras	»	146.750,—	
			Fr. A. 19.72 - 5
Për gjashtëmujshin e dytë kanë qenë . .	Fr. A.	152.273,65 - 5	
Kanë qenë rimborsuem 3.045 obligacjone baras	»	152.250,—	
			» 23.65 - 5
S. V. E. A. pat mâ tepër			Fr. A. 43.47 - 5
kundra vleri i të cillit			Lit. 210.61

ke qenë shtiem në kont « Teprica për obligacjone që jane për të rimborsuem » e dhe prej këti konti, nder ekstracjone mâ t'aferme, do të meret për me rimborsue së paku nij obligacjon.

DEBITORË TË NDRYSHËM.

Shuma e plotë L. 7.691.869,49 u përgjegj pikrisht saldevet që dalin prej partitavet dhe ashtu mirë asht shuma L. 3.102.266,67 që detyrojnë « Bankat dhe korispondentet e ndryshëm ».

TITUJË.

Kanë qenë kontrolue prej nesh titujët e S. V. E. A. e dhe âsht e vertetë vleftja e tregueme në bilancin L. 49.996,06.

BKSH

KREDITORË TË NDRYSHËM.

Edhe L. 5.123.541,72 të vueme në pasiv ndën këtë zâ i përgjegjin shumes së saldevet të marruna prej partitarvet përkatës.

Konti « Humbje dhe Fitime » u mbyllë me nji sald aktiv	L.	520.591,50
prej të cillavet	»	42.080,75
kyjnë në ushtrim 1925 dhe prandej fitimi i dlirë t'ushtrimit 1926 ka qenë efektivisht . .	L.	478.010,75

Të gjitha elemente edhe shenime të tregueme në këtë raport i kemi marrë tue kontrolue regjistrat llogaritare dhe prej dokumentavet origjinal që kanë qenë vue në dispozicjon t'onë.

Milan, 15 Marc 1927.

BKSH

BKSH

KALLZUES

Relacjon i Këshillit t'Administrimit. . . . . *Faq.* 5

Lidhje 1. Konvencioni 29 Maje 1925 . . . . . » 25

» 2. Marrëveshje permbaruese 26 Korrik 1925. . . » 38

» 3. Shënime shpieguese mbi Konvencionin . . . . » 43

» 4. Marrëveshje permbaruese 27 Qershuer 1926 . . » 54

» 5. Lista e punravet botore . . . . . » 56

» 6. Bilanci më 31 Dhetuer 1926 . . . . . » 62

» 7. Llogari Fitimeshe e Humbje . . . . . » 66

» 8. Relacjoni i Sindakvet. . . . . » 69

Fytyra:

Ura mbi Erzen, prane Shiakut. . . . . File I

Ura mbi rrugën Tiranë-Durrës . . . . . » II

Ura e Matit . . . . . » III

Themelime per ndertesen e Urës Matit. . . . . » IV

Ura e Matit . . . . . » V

Ura e Matit . . . . . » VI

Pontile në Durrës . . . . . » VII

Pontile në Durrës . . . . . » VIII

BKSH

Proxheti i Molos dhe bonifika e Durrësit. . . .	File	IX
Piani rregulluese i Durrësit	»	X
Vila Presidencjale e Durrësit	»	XI
Rregullimi i Kryeqytetit Tiranës	»	XII
» » »	»	XIII
» » »	»	XIV
» » »	»	XV
» » »	»	XVI
Ndertesa e Bankës Kombëtare Shqipnise në Durrës.	»	XVII
Ndertesa e Bankës Kombëtare Shqipnise në Tiranë .	»	XVIII

BKSH

Stabilimento Tipografico Riccardo Garroni - Via Francesco De Sanctis, 9 - Roma

BKSH

BKSH

BKSH

BKSH